

PRÍRUČKA K OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV PRE NÁRODNÉ PROJEKTY

Operačného programu
Kvalita životného prostredia

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Riadiaci orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia

verzia 1. 6. 14. január 2022

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: november

Odstránené: 18

Odstránené: 5

Odstránené: 23...4. 011... 2018

Obsah

1.	Zoznam použitých skratiek	3
2.	Úvod	5
3.	Podmienky oprávnenosti výdavkov	6
3.1.	Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov	6
3.2.	Špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov	8
4.	Členenie oprávnených výdavkov	10
4.1.	Priame výdavky	10
4.2.	Nepriame výdavky	10
4.2.1	Reálne vykazovanie nepriamych výdavkov	11
5.	Zjednodušené vykazovanie výdavkov	13
5.1.	ZVV formou paušálnej sadzby a členenie oprávnených výdavkov	14
5.2.	Paušálna sadzba na nepriame výdavky	15
5.3.	Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu	16
5.4.	Paušálna sadzba na výdavky na zamestnancov	17
6.	Pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce výdavky	19
6.1.	Stavebné práce (stavby)	19
6.2.	Nákup pozemkov	19
6.3.	Prípravná a projektová dokumentácia	20
6.4.	Stavebný dozor	20
6.5.	Odborný autorský dohľad	20
6.6.	Nákup hmotného a nehmotného majetku (okrem nehnuteľností)	20
6.7.	Finančný prenájom a operatívny nájom	21
6.8.	Osobné výdavky	22
6.9.	Cestovné náhrady	24
6.10.	Externé služby (zabezpečené dodávateľským spôsobom)	27
6.11.	Prevádzkové výdavky	28
6.12.	Finančné výdavky a poplatky	29
6.13.	Daň z pridanej hodnoty a iné dane	29
7.	Kategorizácia oprávnených výdavkov	30
7.1	Číselník oprávnených výdavkov	30
8.	Neoprávnené výdavky pre národné projekty	38
9.	Podmienky hospodárnosti výdavkov	40
9.1.	Postupy na posúdenie hospodárnosti výdavkov	42

Odstránené: 1. Zoznam použitých skratiek . 3¶
2. Úvod . 5¶
3. Podmienky oprávnenosti výdavkov . 6¶
3.1. Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov . 6¶
3.2. Špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov . 8¶
4. Členenie oprávnených výdavkov . 10¶
4.1. Priame výdavky . 10¶
4.2. Nepriame výdavky . 10¶
4.2.1 Reálne vykazovanie nepriamych výdavkov . 11¶
5. Zjednodušené vykazovanie výdavkov . 13¶
5.1. ZVV formou paušálnej sadzby a členenie oprávnených výdavkov . 14¶
5.2. Paušálna sadzba na nepriame výdavky . 15¶
5.3. Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu . 16¶
5.4. Paušálna sadzba na výdavky na zamestnancov . 17¶
6. Pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce výdavky . 19¶
6.1. Stavebné práce (stavby) . 19¶
6.2. Nákup pozemkov . 19¶
6.3. Prípravná a projektová dokumentácia . 20¶
6.4. Stavebný dozor . 20¶
6.5. Nákup hmotného a nehmotného majetku (okrem nehnuteľností) . 20¶
6.6. Finančný prenájom a operatívny nájom . 21¶
6.7. Osobné výdavky . 22¶
6.8. Cestovné náhrady . 24¶
6.9. Externé služby (zabezpečené dodávateľským spôsobom) . 26¶
6.10. Prevádzkové výdavky . 28¶
6.11. Finančné výdavky a poplatky . 28¶
6.12. Daň z pridanej hodnoty a iné dane . 29¶
7. Kategorizácia oprávnených výdavkov . 30¶
7.1. Číselník oprávnených výdavkov . 30¶
8. Neoprávnené výdavky pre národné projekty . 38¶
9. Podmienky hospodárnosti výdavkov . 40¶
9.1. Pomocné nástroje na posúdenie hospodárnosti výdavkov . 40¶

Formátované: Predvolené písmo odseku, Písmo: Times New Roman, 12 b, Nie je Tučné, Kontrolovať pravopis a gramatiku

Formátované

Odstránené: ¶

1. Zoznam použitých skratiek

AFK	<u>administratívna finančná kontrola</u>
CKO	Centrálny koordinačný orgán
COPV	celkové oprávnené priame výdavky
COV	celkové oprávnené výdavky
číselník	Číselník oprávnených výdavkov pre NP OP KŽP
DPH	daň z pridanej hodnoty
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EŠIF	európske štrukturálne a investičné fondy (OP KŽP je spolufinancovaný z dvoch EŠIF, a tými sú Kohézny fond a Európsky fond regionálneho rozvoja)
EK	Európska komisia
EÚ	Európska únia
FK	finančná kontrola
FKnM	<u>finančná kontrola na mieste</u>
FL	finančný limit
HAP	hlavná aktivita projektu
ITMS2014+	<u>IT monitorovací systém pre programové obdobie 2014 - 2020</u>
Manuál pre IKV	Manuál pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť podpory z OP KŽP
MP	metodický pokyn
MŽP SR	<u>Ministerstvo životného prostredia SR</u>
NFP	nenávratný finančný príspevok
NP	národný projekt OP KŽP
OHV	overovanie hospodárnosti výdavku
OP	operačný program
OP KŽP	Operačný program Kvalita životného prostredia
PL	percentuálny limit
PO	prioritná os OP KŽP
Poskytovateľ	riadiaci orgán/sprostredkovateľský orgán pre OP KŽP
PPP	<u>podmienka poskytnutia príspevku</u>
Príručka	Príručka k oprávnenosti výdavkov pre národné projekty OP KŽP
Príručka k procesu VO	<u>Jednotná príručka pre žiadateľov/prijímateľov k procesu a kontrole verejného obstarávania (obstarávania (vydaná CKO))</u>
Príručka pre prijímateľa	Príručka pre prijímateľa OP KŽP
PS	paušálna sadzba (ako jedna z foriem ZVV)
RO	riadiaci orgán pre OP KŽP
Rozhodnutie o schválení ŽoNFP	rozhodnutie o schválení žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SIEA	Slovenská inovačná a energetická agentúra
SO	sprostredkovateľský orgán pre OP KŽP
SR	Slovenská republika
ŠC	špecifický cieľ OP KŽP
ŠR	štátny rozpočet
TPC	tuzemská pracovná cesta
VO	verejné obstarávanie
Vyzvanie	vyzvanie na predloženie národného projektu
zákon o VO	zákon o verejnom obstarávaní
ZIN	zvýšená investičná náročnosť
Zmluva o poskytnutí NFP	zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku
ZPC	zahraničná pracovná cesta
ZVV	zjednodušené vykazovanie výdavkov
ŽoNFP	žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku
ŽoP	žiadosť o platbu

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: VO

Odstránené: verejného obstarávania

Odstránené:

Odstránené: Centrálny elektronický informačný systém, ktorý slúži na evidenciu, následné spracovávanie, export, výmenu dát, údajov a dokumentov medzi žiadateľom/ Prijímateľom, Poskytovateľom a ďalšími orgánmi zapojenými do implementácie EŠIF

Odstránené: a

Odstránené: a

Odstránené: pre

Odstránené: Príručka

Odstránené: OP KŽP

Skratky legislatívy SR a EÚ

nariadenie o rozpočtových pravidlách

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 v platnom znení

Občiansky zákonník
stavebný zákon

Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov

všeobecné nariadenie

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 v platnom znení

zákon o cenách

Zákon č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov

zákon o cestovných náhradách

Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov

zákon o dani z príjmov

Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

zákon o DPH

Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov

zákon o obmedzení platieb
v hotovosti

Zákon č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti

zákon o posudzovaní vplyvov
na životné prostredie

Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o príspevku z EŠIF

Zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o rozpočtových pravidlách
územnej samosprávy

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o rozpočtových pravidlách
verejnej správy

Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o správnych poplatkoch

Zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov

zákon o štátnej pomoci

Zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci)

zákon o štátnej službe

Zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o účtovníctve

Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

zákon o verejnom obstarávaní

Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o znalcoch, tlmočníkoch
a prekladateľoch

Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákonník práce

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené:

2. Úvod

Príručka predstavuje metodický dokument v rámci riadiacej dokumentácie OP KŽP, zameraný na vymedzenie oprávnenosti výdavkov pre NP.

Príručka zohľadňuje pravidlá oprávnenosti výdavkov definované CKO na národnej úrovni v *Systéme riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov* na programové obdobie 2014 - 2020, v *MP CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov*, *MP CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov*, ako aj v *MP CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov* v znení platných verzií a aktualizácií. Príručka sa nevzťahuje na dopytovo orientované projekty, projekty technickej pomoci, veľké projekty¹ a projekty implementované prostredníctvom finančných nástrojov.

Cieľom Príručky je zadať pravidlá oprávnenosti výdavkov pre NP a vytvoriť tak podmienky pre transparentné, jednoznačné a efektívne posudzovanie oprávnenosti výdavkov NP zo strany Poskytovateľa v procese schvaľovania ŽoNFP a kontroly realizácie NP. Príručka popisuje všeobecné, ako aj špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov, definuje členenie oprávnených výdavkov vo vzťahu k aktivitám projektu (na priame a nepriame výdavky), vymedzuje formy ZVV uplatniteľné v rámci NP, stanovuje pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce výdavky v rámci NP a kategorizuje najčastejšie sa vyskytujúce typy oprávnených výdavkov do tried a skupín oprávnených výdavkov. Príručka ďalej definuje postupy na QHV využívané pri NP. Príručka zároveň uvádza výdavky, ktoré sú neoprávnené na financovanie v rámci NP.

Za interpretáciu oprávnenosti výdavkov v súlade s touto Príručkou zodpovedá Poskytovateľ. MŽP SR ako RQ si vyhradzuje právo, v prípade potreby, informácie v tejto Príručke upraviť, doplniť alebo aktualizovať, a to najmä v nadväznosti na zmeny v legislatíve EÚ a SR, riadiacej dokumentácii CKO, ako aj skúsenosti, ktoré vyplynuli z implementačného procesu. O aktualizácii Príručky bude RO informovať žiadateľov/Prijímateľov na webovom sídle OP KŽP (www.op-kzp.sk). Za účelom opravy prípadných formálnych nedostatkov v platnej verzii Príručky (napr. chyby v písaní, nesprávne uvedený odkaz, nefunkčné hypertextové prepojenie, preklepy a pod.), ktoré nemenia pravidlá a podmienky uvedené v Príručke, si RO vyhradzuje právo na ich opravu bez potreby informovať žiadateľov/Prijímateľov o vykonaných opravách. Všetky verzie Príručky a jej príloh (ak relevantné), vrátane verzií zverejnených formou sledovania vykonaných zmien, sú dostupné na tomto mieste webového sídla OP KŽP. Táto Príručka, a rovnako tak každá jej aktualizácia, nadobúda platnosť dňom jej schválenia a účinnosť dňom jej zverejnenia na webovom sídle OP KŽP.

Príručka v znení príslušnej verzie sa pre žiadateľov/Prijímateľov **stáva záväznou vtedy**, keď sa na predmetnú verziu Príručky odvoláva príslušné Vyzvanie.

Informácie, ako aj pravidlá k dokladovaniu (preukazovaniu), účtovaniu a úhrade oprávnených výdavkov v etape realizácie NP, sú detailne uvedené v platnej verzii Príručky pre prijímateľa, ktorá sa v nadväznosti na oblasti podpory líši nasledujúco:

- *Príručka pre prijímateľa* pre oblasti podpory: PO 1, PO 2 a PO 3 (ŠC 3.1.2), vydaná SO - SAŽP,
- *Príručka pre prijímateľa* pre oblasť podpory: PO 4, vydaná SO - SIEA.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: nástroje

Odstránené: zabezpečenie hospodárnosti výdavkov

Odstránené: , s dôrazom na FL a PL

Odstránené: Ministerstvo životného prostredia

Odstránené: pre OP KŽP

Odstránené: implementácie

¹ V zmysle čl. 100 všeobecného nariadenia.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

3. Podmienky oprávnenosti výdavkov

Pravidlá oprávnenosti výdavkov sú stanovené na vnútroštátnej úrovni v súlade s čl. 65 ods. 1 všeobecného nariadenia s ohľadom na platnú národnú legislatívu, najmä zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákon o účtovníctve a zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, okrem prípadov, keď sú stanovené osobitné pravidlá vo všeobecnom nariadení alebo pravidiel pre jednotlivé fondy.

3.1. Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov

Vecná oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska vecnej oprávnenosti musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky²:

- výdavok je v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákon o VO, zákon o štátnej pomoci, Zákonník práce, zákon o DPH, zákon o účtovníctve) a podmienkami definovanými vo Vyzvaní;
- výdavok je vynaložený na projekt (existencia priameho spojenia s projektom) schválený Poskytovateľom a realizovaný v zmysle podmienok Vyzvania, podmienok schémy pomoci de minimis, príp. schémy štátnej pomoci, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Vyzvania, podmienok Zmluvy o poskytnutí NFP, resp. Rozhodnutia o schválení ŽoNFP v prípade, keď Poskytovateľom a Prijímateľom je tá istá osoba;
- výdavky sú vynaložené v súlade s pravidlami OP na oprávnené aktivity, v súlade s obsahovou stránkou projektu, zodpovedajú časovej následnosti aktivít projektu, sú plne v súlade s cieľmi projektu a prispievajú k dosiahnutiu plánovaných cieľov projektu;
- výdavok je primeraný, t. j. zodpovedá obvyklým cenám v danom mieste a čase a zodpovedá potrebám projektu;
- výdavok spĺňa zásady hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti, vrátane zásady správneho finančného riadenia podľa čl. 33 nariadenia o rozpočtových pravidlách;
- výdavky musia byť identifikovateľné a preukázateľné a musia byť doložené účtovnými dokladmi, ktoré sú riadne evidované v účtovníctve Prijímateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a Zmluvou o poskytnutí NFP³. Preukázanie výdavkov faktúrami alebo inými účtovnými dokladmi rovnocennej preukaznej hodnoty sa nevzťahuje na výdavky vykazované zjednodušeným spôsobom vykazovania a na úhradu preddavkových platieb (ak relevantné). Výdavky musia byť uhradené Prijímateľom a ich uhradenie musí byť doložené najneskôr pred ich predložením Poskytovateľovi⁴;
- výdavky súvisiace s preddavkovou platbou (ak relevantné) spĺňajú podmienky uvedené v písm. a) - e) tohto odseku, vrátane časovej a územnej oprávnenosti výdavku, ako aj podmienky špecifikované v Príručke pre prijímateľa (ak relevantné).

Odstránené: ,

V zmysle čl. 65 ods. 11 všeobecného nariadenia na jeden projekt možno udeliť príspevok z jedného alebo viacerých EŠIF alebo z jedného alebo viacerých OP a z iných nástrojov EÚ v prípade, keď výdavky vykázané v ŽoP z jedného z EŠIF nie sú vykázané v rámci príspevku z iného fondu alebo nástroja EÚ, ani príspevku z rovnakého fondu v rámci iného OP. Suma výdavkov, ktorá sa má zahrnúť do ŽoP z EŠIF, sa môže vypočítať pre každý EŠIF a pre dotknutý OP alebo operačné programy na pomernom základe v súlade s dokumentom, v ktorom sa stanovujú PPP.

Odstránené:

Odstránené: podmienky poskytnutia príspevku

Časová oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska časovej oprávnenosti musí výdavok v súlade s čl. 65 všeobecného nariadenia spĺňať nasledujúce podmienky:

- výdavok musí skutočne vzniknúť⁵ a byť uhradený Prijímateľom medzi 1. januárom 2014 a dňom ukončenia

² Nižšie uvedené sa v prípade využitia ZVV aplikuje primerane.

³ Všade tam, kde sa uvádza Zmluva o poskytnutí NFP je primerane aplikovateľné aj Rozhodnutie o schválení ŽoNFP v prípade, keď Poskytovateľom a Prijímateľom je tá istá osoba.

⁴ Uvedené sa aplikuje primerane aj na poskytnutie zálohovej platby a poskytnutie predfinancovania.

⁵ Za dátum vzniku výdavku sa považuje dátum uskutočnenia účtovného prípadu, ktorý je jednou z náležitostí účtovného dokladu.

realizácie projektu, nie však neskôr ako 31. decembra 2023;

- b) platí, že výdavky projektu vznikajú v priebehu realizácie projektu, pričom môžu vzniknúť aj pred predložením ŽoNFP⁶ za podmienky, že projekt v rámci ktorého výdavky vznikajú, nesmie byť fyzicky ukončený (nemôžu byť ukončené všetky HAP) pred predložením ŽoNFP Poskytovateľovi bez ohľadu na to, či Prijímateľ uhradil všetky súvisiace platby;
- c) v prípade zmeny a doplnenia OP sú výdavky, ktoré sa stanú oprávnenými z dôvodu zmeny a doplnenia OP, oprávnené len odo dňa predloženia žiadosti o zmenu a doplnenie EK.

Územná oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska územnej oprávnenosti musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky:

- a) výdavok je realizovaný na oprávnenom území, t. j. na území, na ktoré sa vzťahuje OP KŽP⁷;
- b) aktivity spolufinancované z EŠIF musia mať príčinnú väzbu na región/územie, na ktorý sa príspevok vzťahuje;
- c) výdavok má **mať** väzbu na podporovaný región/územie, ktorý musí mať z realizácie projektu preukázateľný úplný alebo prevažujúci prospech.

NP týkajúce sa poskytovania služieb občanom alebo podnikom, ktoré pokrývajú celé územie SR, sa považujú za umiestnené do všetkých oblastí OP KŽP v rámci SR. V takýchto prípadoch sa príslušným oblastiam OP KŽP pridelia výdavky na pomernom základe, a to podľa objektívnych kritérií.

V zmysle čl. 70 všeobecného nariadenia môže Poskytovateľ schváliť realizáciu projektu aj mimo oblasti OP, ale v rámci EÚ, ak sú splnené **všetky** tieto podmienky:

- a) projekt je prínosom pre oblasť OP;
- b) monitorovací výbor schválil zámer NP alebo príslušné druhy projektov;
- c) celková suma pridelená v rámci OP na projekty umiestnené mimo oblasti OP nepresahuje 15 % príspevku poskytnutého z EFRR a Kohézneho fondu na úrovni priority v čase prijatia OP;
- d) povinnosti orgánov zodpovedných za OP súvisiace s riadením, kontrolou a auditom, týkajúce sa projektu, plnia orgány zodpovedné za OP, v rámci ktorého je na daný projekt poskytnutý príspevok, alebo tieto orgány uzatvoria dohody s orgánmi v oblasti, v ktorej sa projekt realizuje.

V prípade NP týkajúcich sa **propagačných aktivít** môžu výdavky vzniknúť mimo EÚ za predpokladu, že sú potrebné pre úspešnú realizáciu NP.

V prípade realizácie aktivít D, E, F ŠC 4.4.1 *Zvyšovanie počtu miestnych plánov a opatrení súvisiacich s nízkouhlíkovou stratégiou pre všetky typy území* v rámci PO 4 *Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch*, ktoré svojim účinkom zasahujú celé územie SR, sa oprávnenosť výdavkov týchto aktivít **pomerne (pro rata) znižuje o 11,16 %**, keďže územie Bratislavského **samosprávneho** kraja **nie je** oprávnené na podporu z EFRR pre menej rozvinuté regióny⁸.

Uvedené pravidlo sa vzťahuje na nasledujúce typy aktivít:

- a) aktivita D. *Zvyšovanie informovanosti v oblasti nízkouhlíkových opatrení najmä energetickej efektívnosti a využívania OZE (obnoviteľných zdrojov energie) vrátane poradenstva, informačných kampaní, odborných seminárov, konferencií a aktivít pre deti a mládež;*
- b) aktivita E. *Zavádzanie systému pravidelného poradenstva a zvyšovania informovanosti pre verejný sektor, energetických manažérov, audítorov, poskytovateľov energetických služieb;*

⁶ Uvedené sa netýka poskytovania príspevku z EŠIF v súlade s pravidlami štátnej pomoci alebo minimálnej pomoci. V tomto prípade sa postupuje v súlade s legislatívou EÚ v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci.

⁷ Oprávnené územie je definované v OP KŽP, resp. **bude uvedené** v príslušnom Vyzvaní.

⁸ Oprávnenosť výdavkov aktivít D, E, F ŠC 4.4.1, ktoré zasahujú svojim účinkom celé územie SR sa pomerne (pro rata) znižuje o 11,16 %, čo zodpovedá pomeru počtu obyvateľov Bratislavského **samosprávneho** kraja k celkovému počtu obyvateľov SR v zmysle sčítania obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa v SR vykonalo v roku 2011 (<http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/demography/census/indicators/>).

- c) aktivita F. Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti, využívania OZE a iných nízkouhlíkových opatrení.

Nakoľko pomerná časť výdavkov, ktoré nie sú oprávnené z EFRR (pro rata), sa financuje zo zdrojov ŠR SR, uvedené **nemá vplyv na zvýšenie výšky spolufinancovania** zo strany žiadateľa. Mení sa iba pomer výšky zdrojov EFRR a ŠR SR. Požiadavky na zohľadnenie princípu „pro rata“ v rámci prípravy ŽoNFP budú uvedené v Príručke pre žiadateľa v rámci príslušného Vyzvania (ak relevantné).

3.2. Špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov

Štátna pomoc

Pravidlá oprávnenosti výdavkov upravené v tejto Príručke sa vzťahujú aj na poskytovanie príspevku v rámci pravidiel štátnej pomoci, pričom osobitné pravidlá oprávnenosti výdavkov sú zároveň upravené aj v príslušnej schéme štátnej pomoci, resp. schéme pomoci de minimis. Preto, aby bol výdavok považovaný za oprávnený, musí okrem pravidiel definovaných v tejto Príručke, spĺňať zároveň podmienky oprávnenosti stanovené v príslušnej schéme.

Pravidlá štátnej pomoci sa uplatňujú len v prípadoch, keď je Prijímateľom podnik, t. j. každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na právne postavenie tohto subjektu a spôsob jeho financovania. V zmysle pravidiel štátnej pomoci je hospodárskou činnosťou každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a služieb na danom trhu.

Projekty vytvárajúce čistý príjem

V prípade zámerov NP, ktoré sú súčasťou Zoznamu NP schváleného Monitorovacím výborom pre OP KŽP, navrhované NP svojím charakterom nesplňajú definíciu projektu vytvárajúceho čistý príjem⁹, t. j. nejde o projekty, ktoré zahŕňajú:

- investíciu do infaštruktúry, ktorej používanie je spoplatnené a priamo uhradené užívateľmi, alebo
- predaj alebo prenájom pozemkov alebo budov, alebo
- poskytovanie služieb za poplatok,

a preto sa na ne **nevzťahuje povinnosť** zohľadnenia čistých príjmov pri stanovení výšky príspevku.

Hotovostné platby

V zmysle § 2 zákona o obmedzení platieb v hotovosti sa platbou v hotovosti rozumie odovzdanie bankoviek alebo mincí v hotovosti v mene euro alebo bankoviek a mincí v hotovosti v inej mene odovzdávajúcim a prijatie tejto hotovosti príjemcom¹⁰.

Hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku, **nie sú** oprávnené. V prípade úhrad spotrebného materiálu sú výdavky uhrádzané v hotovosti oprávnené, ak hotovostné platby jednotlivito neprekročia sumu **500 EUR**, pričom maximálna hodnota realizovaných úhrad v hotovosti v jednom mesiaci nepresiahne **1 500 EUR**.

Podľa § 4 zákona o obmedzení platieb v hotovosti pri právnických osobách a fyzických osobách - podnikateľoch sa zakazuje platba v hotovosti, ktorej hodnota prevyšuje **5 000 EUR** a platba v hotovosti medzi fyzickými osobami nepodnikateľmi, ktorej hodnota prevyšuje **15 000 EUR**. Podľa § 6 ods. 2 predmetného zákona hodnotou platby v hotovosti, ktorá je rozdelená na niekoľko samostatných platieb, je súčet hodnôt týchto platieb, ak tieto platby vyplývajú z jedného právneho vzťahu.

V zmysle § 8 písm. o) predmetného zákona sa zákaz nevzťahuje na platby v hotovosti odovzdané alebo prijaté odovzdávajúcim alebo príjemcom, ak povinnosť odovzdať alebo prijať platbu v hotovosti ustanovuje osobitný

⁹ Čisté príjmy sú príjmy projektu po odpočítaní všetkých prevádzkových výdavkov a výdavkov na náhradu zariadenia s krátkou dobou životnosti, ktoré vzniknú v priebehu príslušného obdobia. Úspory prevádzkových nákladov, ktoré vznikli počas projektu, sa považujú za čistý príjem, ak nie sú kompenzované rovnocenným znížením prevádzkových dotácií.

¹⁰ Pre účely tejto Príručky sa odovzdávajúcim rozumie Prijímateľ a príjemcom sa rozumie dodávateľ.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: ¶

Odstránené:

predpis, okrem iných aj zákon o cestovných náhradách.

Verejné obstarávanie a obstarávanie

Poskytovateľ môže v rámci Vyzvania stanoviť konkrétnu PPP týkajúcu sa VO na aktivity projektu. V rámci tejto PPP môže Poskytovateľ napr. stanoviť, že žiadateľ je povinný mať ku dňu predloženia ŽoNFP, resp. najneskôr ku dňu doplnenia chýbajúcich náležitostí ŽoNFP v rámci administratívneho overenia vyhlásené, resp. ukončené VO/obstarávanie na všetky zákazky HAP, ktoré budú realizované dodávateľsky (uskutočnenie stavebných prác, dodanie tovaru, poskytnutie služieb) a ktoré sú predmetom oprávnených aktivít projektu.

V prípade stanovenia konkrétnej PPP týkajúcej sa VO/obstarávania, sa žiadateľ riadi obsahom Vyzvania a jeho príloh a v rámci ŽoNFP predkladá dokumentáciu v požadovanom rozsahu.

Pri realizácii VO pre účely projektu (t. j. pri obstarávaní tovarov, služieb a stavebných prác, ktoré sú predmetom projektu) je žiadateľ/Prijímateľ povinný postupovať v súlade so zákonom o VO a podľa pravidiel a postupov určených CKO v aktuálnej verzii Príručky k procesu VO.

Pri realizácii obstarávania, na ktoré sa nevzťahuje pôsobnosť zákona o VO¹¹, je žiadateľ/Prijímateľ povinný postupovať podľa pravidiel a postupov určených CKO v aktuálnej verzii Príručky k procesu VO.

VO/obstarávania tovarov, služieb a stavebných prác potrebných pre realizáciu aktivít projektu, budú overené zo strany Poskytovateľa (t. j. jednotlivých SO) počas výkonu kontroly FK VO/obstarávania.

Uvedené podmienky oprávnenosti výdavkov z oblasti VO/obstarávania sa vzťahujú na všetky najčastejšie sa vyskytujúce oprávnené výdavky uvedené v Príručke, ako aj ostatné, bližšie nomenované výdavky oprávnené na financovanie v rámci NP, ktoré podliehajú VO/obstarávaniu.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: v rámci

Odstránené: Poskytovateľom v príslušnej verzii Príručky k procesu VO, platnej v závislosti od termínu vyhlásenia zákazky, ktorá sa v nadväznosti na oblasti podpory líši nasledujúco:

Odstránené: <#>Príručka k procesu VO pre oblasti podpory: PO 1, PO 2 a PO 3 (ŠC 3.1.2), vydaná SO - SAŽP.¶
<#>Príručka k procesu VO pre oblasti podpory: PO 4, vydaná SO - SIEA.¶
<#>¶
<#>V Príručke k procesu VO žiadateľ/Prijímateľ nájde podrobné informácie k realizácii VO, vrátane vzorových formulárov, odporúčaní a prehľadu najčastejších nedostatkov pri realizácii VO.¶

Odstránené: VO

¹¹ Pravidlá a postupy sú uvedené v platnej a účinnej verzii MP CKO č. 12 k zadávaniu zákaziek nespádajúcich pod zákon o VO.

4. Členenie oprávnených výdavkov

Výdavky projektu sa podľa vzťahu k aktivitám projektu členia na **priame** a **nepriame** výdavky.

4.1. Priame výdavky

Priame výdavky sú výdavky na uskutočnenie činností preukázateľne priamo súvisiacich s konkrétnou činnosťou projektu, t. j. s HAP. Tieto výdavky môžu mať charakter bežných výdavkov a kapitálových výdavkov¹².

Medzi oprávnené **priame výdavky** patria napríklad:

- stavebné práce;
- prípravná a projektová dokumentácia;
- stavebný dozor;
- odborný autorský dohľad;
- nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia;
- nákup pozemkov;
- osobné výdavky odborného personálu projektu¹³;
- poskytovanie poradenstva cieľovým skupinám;
- mediálne-informačné aktivity ako súčasť HAP, resp. mediálne-informačné aktivity realizované ako HAP;
- nájom priestorov a zariadenia/vybavenia, ktoré využíva cieľová skupina a odborný personál projektu v rámci realizácie HAP;
- obstaranie majetku, ktorý využíva cieľová skupina a odborný personál projektu v rámci realizácie HAP;
- vypracovanie koncepčných, strategických a realizačných dokumentov;
- spracovanie a tlač odborných publikácií a ďalších informačných materiálov využívaných v rámci HAP;
- nákup softvéru a licencií;
- riadenie projektu (interné/externé), a to v prípade aplikácie ZVV formou PS (pozri kapitolu 5.1 a 6.10 Príručky).

Limity pre priame výdavky (nad rámec PL stanoveného v kap. 6.2 Príručky) Poskytovateľ stanoví v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné).

4.2. Nepriame výdavky

Nepriame výdavky majú charakter bežných výdavkov a slúžia na financovanie podporných aktivít projektu. Nepriame výdavky (zahrňujú aj režijné výdavky) sú také výdavky, ktoré nie sú alebo nemôžu byť priamo priradené k niektorej z konkrétnych činností projektu, t. j. k HAP. Do takýchto výdavkov sa zahrňujú aj výdavky, pri ktorých je ťažké presne určiť sumu, ktorú možno priradiť k danej konkrétnej činnosti. Nepriamymi výdavkami sú najmä výdavky na nájom, vodné a stočné, energie, nákup pohonných hmôt, na telefón, internet, upratovanie, údržbu, nákup spotrebného materiálu, mzdové výdavky obslužných zamestnancov¹⁴.

¹² § 8 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

¹³ Za odborný personál projektu sa považujú osoby zabezpečujúce realizáciu HAP (okrem riadenia projektu). Relevantné pracovné pozície, opis činností vykonávaných v projekte na týchto pracovných pozíciách, ako aj stanovené FL pre odborný personál projektu, budú uvedené v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné). V prípade reálneho vykazovania osobných výdavkov sa za odborný personál projektu považujú výlučne zamestnanci/osoby Prijímateľa zastávajúci-e v projekte pracovné pozície vymedzené zo strany RO v príslušnom Vyzvaní. V prípade aplikácie ZVV formou PS na výdavky na zamestnancov (skupina výdavkov 904) pracovné pozície, ani žiadne ďalšie náležitosti pre odborný personál projektu, Poskytovateľ nestanovuje a neoveruje.

¹⁴ Za obslužný personál sa považujú zamestnanci, ktorí zabezpečujú činnosť organizácie (subjektu) a pre ktorých je ťažké preukázateľne určiť čas vykonávanej práce na projekte. Za obslužný personál je možné považovať: sekretárku, generálneho riaditeľa, údržbára, strážnika, vodiča, účtovníka, personalistku, zamestnanca zabezpečujúceho nákup pre subjekt a iné obdobné pozície, ktoré štandardne existujú aj bez realizácie projektu.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: Priamymi výdavkami sa nefinancujú podporné aktivity projektu.

Odstránené: výdavky súvisiace s

Odstránené: im

Odstránené: výdavky týkajúce sa mediálnych/informačných aktivít

Odstránené: mediálne/

Odstránené: implementované

Odstránené: výdavky na

Odstránené: výdavky na

Odstránené: výdavky na

Odstránené: výdavky na

Odstránené: využitia

Odstránené: 9

Odstránené: je

Odstránené: oprávnený

Odstránené: iť

4.2.1 Reálne vykazovanie nepriamych výdavkov

Pri reálnom vykazovaní nepriamych výdavkov sa medzi nepriame výdavky členia nižšie uvedené typy oprávnených výdavkov:

a) osobné výdavky Prijímateľa, ktoré súvisia s výkonom týchto činností:

1. prípravná fáza realizácie projektu (napr. príprava ŽoNFP);
2. riadenie projektu - interné¹⁵;
3. právne poradenstvo¹⁶ (napr. spisovanie listín o právnych úkonoch, spracúvanie právnych rozborov);
4. informovanie, komunikácia a viditeľnosť (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu)¹⁷;
5. vedenie účtovníctva;
6. vedenie agendy personalistiky a miezd;
7. VO/obstarávanie, vrátane prieskumu trhu¹⁸;
8. obslužné činnosti (upratovanie, čistenie, kopírovanie materiálov a pod.);
9. opravy a údržba majetku využívaného pre účely projektu;
10. vedenie vozidla využívaného personálom projektu.

b) výdavky na externé služby (zabezpečené dodávateľským spôsobom), ktoré súvisia s výkonom týchto činností:

1. riadenie projektu - externé;
2. právne poradenstvo¹⁶;
3. informovanie, komunikácia a viditeľnosť (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu)¹⁷;
4. vedenie účtovníctva;
5. vedenie agendy personalistiky a miezd;
6. VO/obstarávanie, vrátane prieskumu trhu¹⁸;
7. obslužné činnosti (upratovanie, čistenie, kopírovanie materiálov a pod.);
8. opravy a údržbu majetku využívaného pre účely projektu;
9. preprava tovaru a osôb (okrem osôb cieľovej skupiny a odborného personálu projektu zabezpečujúceho HAP).

c) bežné výdavky na obstaranie krátkodobého majetku (okrem krátkodobého majetku, ktorý výlučne používa odborný personál projektu a osoby cieľovej skupiny);

d) ostatné výdavky:

1. nájom zariadenia/vybavenia a priestorov, ktoré sú využívané na účely projektu (okrem nájmu zariadenia/vybavenia a priestorov, ktoré využíva cieľová skupina a odborný personál projektu v rámci realizácie HAP);

Ak je zamestnanec vyčlenený na realizáciu projektu, je možné jeho čas strávený na projekte jednoznačne určiť (napr. sekretárka, ktorá je v určené dni vyčlenená len pre realizáciu projektu), potom sa výdavok na zamestnanca podľa preukázaného času práce na projekte považuje za priamy výdavok.

¹⁵ Relevantné pracovné pozície, opis činností vykonávaných v projekte na týchto pracovných pozíciách, ako aj stanovené FL pre projektový personál projektu zabezpečujúci riadenie projektu - interné, budú uvedené v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné). V prípade reálneho vykazovania osobných výdavkov sa za projektový personál projektu považujú výlučne zamestnanci/osoby Prijímateľa zastávajúci-e v projekte pracovnú/-é pozíciu/-e vymedzenú/-é zo strany RO v príslušnom Vyzvaní. V prípade aplikácie ZVV formou PS na výdavky na zamestnancov (skupina výdavkov 904) pracovné pozície, ani žiadne ďalšie náležitosti pre projektový personál projektu. Poskytovateľ nestanovuje a neoveruje.

¹⁶ Nevzťahuje sa na podanie žaloby a s tým súvisiacich úkonov voči Poskytovateľovi.

¹⁷ Zabezpečenie pre projekt relevantných nástrojov pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (vymedzených v kap. 6.10 Príručky) bližšie špecifikovaných v platnej verzii Manuálu pre IKV.

¹⁸ Podiel pracovných činností (alebo pracovných úloh) na projekt, podľa uzatvoreného pracovnoprávného vzťahu, nesmie prekročiť 50 %.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: zaraďujú

Odstránené: zabezpečujúce

Odstránené: u

Odstránené: u

Odstránené: 9

Odstránené: a

Odstránené: Ak p

Odstránené: je nižší ako

Odstránené: , resp. mieru nie je možné jednoznačne určiť, výdavky za vykonávanie týchto činností (úloh) sa zatriedujú do nepriamych výdavkov

Odstránené: Ak je podiel rovný alebo vyšší, výdavky za tieto činnosti sa zatriedujú do priamych výdavkov.

2. všetky výdavky súvisiace s informovaním, komunikáciou a viditeľnosťou (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu), napr. propagačné predmety a letáky, tlačové konferencie o projekte (vrátane občerstvenia, prenájmu priestorov a pod.), publikovaním článkov o projekte, televíznych a rozhlasových relácií a pod.;
3. poštovné;
4. telekomunikačné poplatky;
5. ceniny (napr. poštové známky a koly, stravovacie poukážky pre zamestnancov vykonávajúcich činnosti pre projekt¹⁹);
6. cestovné náhrady²⁰ pre zamestnancov vykonávajúcich činnosti pre projekt;
7. prevádzka vozidla využívaného pri vykonávaní činností pre projekt (nákup pohonných hmôt, motorových olejov a pod.);
8. spotreba energie (vodné a stočné, plyn, elektrická energia a pod.) v súvislosti s vykonávanými činnosťami pre projekt;
9. nákup spotrebného tovaru a prevádzkového materiálu (papier, písacie potreby, čistiace prostriedky a pod.);
10. úhrada poplatkov (napr. notárskych, správnych a bankových poplatkov);
11. poradenstvo (právne, daňové, účtovné a pod.);
12. poistenie majetku;
13. správa informačných systémov.

Pri reálnom vykazovaní nepriamych výdavkov **nesmú** nepriame výdavky súhrnne **prekročiť** PL uvedený v tabuľke nižšie:

Nepriame výdavky	PL ²¹ (%) max.
	10 % COPV na projekt

Uvedený PL nemôže byť prekročený ani na úrovni reálneho čerpania prostriedkov v projekte, t. j. výška čerpaných nepriamych výdavkov bude priamo úmerne prispôbena výške čerpaných priamych výdavkov projektu.

Ďalšie relevantné limity je Poskytovateľ oprávnený stanoviť v príslušnom Vyzvaní.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: výdavky na

Odstránené: u

Odstránené: výdavky na

Odstránené: ako sú voda,

Odstránené: ktoré vznikli

Odstránené: výdavky na obstaranie

Odstránené: výdavky na

Odstránené: u

Odstránené: výdavky na

¹⁹ Formulácia „činnosť pre projekt“ sa vzťahuje tak na hlavné, ako aj na podporné aktivity projektu.

²⁰ V zmysle § 4 ods. 1 zákona o cestovných náhradách.

²¹ Všetky RO stanovené limity sú uvedené **bez** DPH, ak nie je priamo v texte uvedené inak. V prípade osobných výdavkov **nie je** DPH relevantná.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

5. Zjednodušené vykazovanie výdavkov

ZVV je špecifickou formou vykazovania výdavkov, v rámci ktorej sa **nepreukazujú** skutočne vynaložené výdavky projektu, ale ich výška je stanovená vopred, t. j. ešte pred začiatkom realizácie projektu.

Medzi formy ZVV, aplikovateľné v rámci NP, patria PS vymedzené v čl. 68 písm. b), v čl. 68a ods. 1 a v čl. 68b ods. 1 všeobecného nariadenia (bližšie popísané v kap. 5.2 až 5.4 Príručky). V rámci jedného NP môžu byť kombinované formy financovania uvedené v článku 67 ods. 1 písm. a) a d) všeobecného nariadenia, avšak musí sa predísť dvojitému financovaniu tých istých výdavkov.

Na výdavky uplatnené formou ZVV sa aplikujú ustanovenia uvedené v kapitole 5 až 5.4 a v kap. 8 Príručky (okrem ustanovení uvedených v kap. 8 Príručky zvýraznených kurzívou, ktoré sú pre ne irelevantné). T. j. **neaplikujú** sa na ne ustanovenia platné pre reálne vykazovanie výdavkov uvedené vo zvyšných kapitolách Príručky, s výnimkou vybraných ustanovení platných pre ZVV, ktoré sú v texte explicitne uvedené.

Pre účely aplikácie ZVV formou PS sa výdavkami na zamestnancov rozumie výdavky na úrovni celkovej ceny práce (v zmysle § 130 ods. 5 Zákonníka práce²²). Obmedzenia aplikované pri reálnom vykazovaní osobných výdavkov (uvedené v kap. 6.8 Príručky) sa pri osobných výdavkoch spadajúcich pod ZVV **neuplatňujú**.

Odstránené: 7

Odstránené: mzdových

Preukazovanie výdavkov faktúrami alebo inými účtovnými dokladmi rovnocennej preukaznej hodnoty sa na výdavky uplatnené formou ZVV **nevzťahuje**. Poskytovateľ pri výkone kontroly splnenia podmienok oprávnenosti výdavkov **overuje najmä dosiahnutie výstupov alebo uskutočnenie procesov**. Bližšie informácie sú uvedené v platnej verzii Príručky pre prijímateľa v rozdelení podľa oblastí podpory.

Predmetom kontroly **nie sú počas, ani po skončení implementácie NP**:

- výdavky, skutočne vynaložené Prijímateľom, spadajúce pod ZVV (ani ďalšie skutočnosti s týmito výdavkami spojené, ako napr. účtovanie výdavkov v účtovníctve Prijímateľa a pod.)²³;
- VO/obstarávanie tovarov, služieb, alebo stavebných prác, ktoré spadajú pod ZVV (VO/obstarávanie tovarov, služieb, alebo stavebných prác, na ktoré sa viažu výdavky spadajúce pod ZVV, sa v ŽoNFP neuvádza a zároveň sa počas implementácie NP neoveruje).

Vyššie uvedeným **nie je** dotknuté právo Poskytovateľa v odôvodnených prípadoch overiť ďalšie skutočnosti súvisiace s projektom a aplikáciou ZVV, a to najmä pri zohľadnení identifikovaných rizík, alebo ako dôsledok auditných misií EK, zistení, alebo podnetov od tretích strán. Účelom rozšírenia kontroly je najmä zavedenie účinných a primeraných opatrení na boj proti podvodom, alebo zlepšenie systému riadenia a kontroly.

Aplikáciu ZVV **nie sú** dotknuté povinnosti žiadateľa/Prijímateľa vyplývajúce z osobitných predpisov. Žiadateľ/Prijímateľ **je naďalej povinný** vo vzťahu k výdavkom spadajúcim pod ZVV:

1. obstarávať tovary, služby a stavebné práce v súlade s ustanoveniami platného zákona o VO,
2. viesť účtovnú evidenciu v súlade s ustanoveniami zákona o účtovníctve,
3. rešpektovať ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy,
4. dodržiavať ďalšie uplatniteľné predpisy.

ZVV **nie je možné použiť** v prípade, ak sa NP realizuje výlučne prostredníctvom VO/obstarávania, t. j. ak tovary, služby, alebo stavebné práce, ktoré sú obstarávané, **predstavujú všetky výdavky NP**. V prípade, že sa na NP vzťahujú pravidlá štátnej pomoci, tieto musia byť v prípade aplikácie ZVV rešpektované. V praxi preto do ZVV **nemôžu** byť zahrnuté výdavky, ktoré sú v zmysle pravidiel o zlučiteľnej štátnej pomoci neoprávnené.

²² Celkovú cenu práce tvorí mzda vrátane náhrady mzdy a náhrady za pracovnú pohotovosť a osobitne v členení preddavok poisťného na zdravotné poistenie, poisťné na nemocenské poistenie, poisťné na starobné poistenie, poisťné na invalidné poistenie, poisťné na poistenie v nezamestnanosti, poisťné na garančné poistenie (ak relevantné), poisťné na úrazové poistenie, poisťné do rezervného fondu solidarity a príspevok na starobné dôchodkové sporenie, ktoré platí zamestnávateľ.

²³ Výnimku predstavuje OHV spadajúcich pod ZVV, ktoré sa vykonáva v konaní o ŽoNFP.

5.1. ZVV formou paušálnej sadzby a členenie oprávnených výdavkov

Pri aplikácii ZVV formou PS, v zmysle kapitoly 5.2 až 5.4 Príručky, sa medzi nepriame výdavky členia nižšie uvedené typy oprávnených výdavkov:

a) osobné výdavky Prijímateľa, ktoré súvisia s výkonom týchto činností:

1. prípravná fáza realizácie projektu (napr. príprava ŽoNFP);
2. právne poradenstvo¹⁶ (napr. spisovanie listín o právnych úkonoch, spracúvanie právnych rozborov);
3. informovanie, komunikácia a viditeľnosť (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu)¹⁷;
4. vedenie účtovníctva;
5. vedenie agendy personalistiky a miezd;
6. VO/obstarávanie, vrátane prieskumu trhu¹⁸;
7. obslužné činnosti (upratovanie, čistenie, kopírovanie materiálov a pod.);
8. opravy a údržba majetku využívaného pre účely projektu;
9. vedenie vozidla využívaného personálom projektu.

b) výdavky na externé služby (zabezpečené dodávateľským spôsobom), ktoré súvisia s výkonom týchto činností:

1. právne poradenstvo¹⁶;
2. informovanie, komunikácia a viditeľnosť (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu)¹⁷;
3. vedenie účtovníctva;
4. vedenie agendy personalistiky a miezd;
5. VO/obstarávanie, vrátane prieskumu trhu¹⁸;
6. obslužné činnosti (upratovanie, čistenie, kopírovanie materiálov a pod.);
7. opravy a údržbu majetku využívaného pre účely projektu;
8. preprava tovaru a osôb (okrem osôb cieľovej skupiny a odborného personálu projektu zabezpečujúceho HAP).

c) bežné výdavky na obstaranie krátkodobého majetku (okrem krátkodobého majetku, ktorý výlučne používa odborný personál projektu a osoby cieľovej skupiny);

d) ostatné výdavky²⁴:

1. nájom zariadenia/vybavenia a priestorov, ktoré sú využívané na účely projektu (okrem nájmu zariadenia/vybavenia a priestorov, ktoré využíva cieľová skupina a odborný personál projektu v rámci realizácie HAP);
2. všetky výdavky súvisiace s informovaním, komunikáciou a viditeľnosťou (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu), napr. propagačné predmety a letáky, tlačové konferencie o projekte (vrátane občerstvenia, prenájmu priestorov a pod.), publikovaním článkov o projekte, televíznych a rozhlasových relácií a pod.;
3. poštovné;
4. telekomunikačné poplatky;
5. ceniny (napr. poštové známky a koly, stravovacie poukážky pre zamestnancov vykonávajúcich činnosti pre projekt¹⁹);
6. cestovné náhrady²⁰ pre zamestnancov vykonávajúcich činnosti pre projekt;

²⁴ Poskytovateľ je oprávnený v príslušnom Vyzvaní zaradiť predmetné výdavky do priamych výdavkov (okrem výdavkov súvisiacich s informovaním, komunikáciou a viditeľnosťou, ktoré sú vždy zaradované do nepriamych výdavkov) v prípade, ak predstavujú významné výdavky v rámci HAP z hľadiska objemu alebo charakteru vo vzťahu k projektu a sú jednoznačne k týmto HAP priraditeľné. Vo všeobecnosti však platí, že ide o typické režijné výdavky, t. j. výdavky s relatívne nízkou hodnotou, pri ktorých je práce preukazovať ich vzťah a výšku k priamym výdavkom, a preto sú zaradované do nepriamych výdavkov.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené:

Odstránené: podľa čl. 68 písm. b), čl. 68a ods. 1 a čl. 68b ods. 1 všeobecného nariadenia

Odstránené: zaraďujú

Odstránené: 3

Odstránené: 4

Odstránené: 5

Odstránené: zabezpečujúce

Odstránené: u

Odstránené: u

Odstránené: 6

Odstránené: 17

Odstránené: sa jedná

7. prevádzka vozidla využívaného pri vykonávaní činnosti pre projekt (nákup pohonných hmôt, motorových olejov a pod.);
8. spotreba energie (vodné a stočné, plyn, elektrická energia a pod.) v súvislosti s vykonávanými činnosťami pre projekt;
9. nákup spotrebného tovaru a prevádzkového materiálu (papier, písacie potreby, čistiace prostriedky a pod.);
10. úhrada poplatkov (napr. notárskych, správnych a bankových poplatkov);
11. poradenstvo (právne, daňové, účtovné a pod.);
12. poistenie majetku;
13. správa informačných systémov.

Pri aplikácii ZVV formou PS, v zmysle kapitoly 5.2 až 5.4 Príručky, sa výdavky na riadenie projektu (interné/externé) členia medzi priame výdavky.

5.2. Paušálna sadzba na nepriame výdavky

Podmienky uplatnenia ZVV, vrátane ustanovenia podmienok oprávnenosti výdavkov

Za účelom zjednodušenia vykazovania nepriamych výdavkov môžu oprávnení žiadatelia/Prijímatelia v rámci NP využívať PS na nepriame výdavky, stanovenú ako podiel z oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov (čl. 68 písm. b) všeobecného nariadenia). Nepriame výdavky, deklarované na základe tejto PS, sa zaraďujú do skupiny výdavkov 902 - Paušálna sadzba na nepriame výdavky určené na základe výdavkov na zamestnancov (nariadenie 1303/2013, čl. 68 písm. b).

Prípustnosť kombinácie PS na nepriame výdavky s inou formou ZVV (v rámci jednej a tej istej ŽoNFP), ako aj dobrovoľnosť/povinnosť využitia tejto PS pre žiadateľa, Poskytovateľ vymedzí v príslušnom Vyzvaní.

Medzi oprávnené nepriame výdavky, pokryté touto PS, patria typy oprávnených nepriamych výdavkov (vymedzené v kapitole 5.1 Príručky), ktoré sa pri reálnom vykazovaní výdavkov (t. j. mimo ZVV) zaraďujú do skupiny výdavkov, ako napr.:

- ✓ 521 - Mzdové výdavky
- ✓ 518 - Ostatné služby
- ✓ 112 - Zásoby
- ✓ 502 - Spotreba energie
- ✓ 503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok
- ✓ 511 - Opravy a udržiavanie
- ✓ 512 - Cestovné náhrady
- ✓ 548 - Výdavky na prevádzkovú činnosť
- ✓ 568 - Ostatné finančné výdavky

Metodika ustanovenia výšky oprávnených výdavkov

Nepriame výdavky deklarované na základe PS nesmú presiahnuť 15 % oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov. Uvedená percentuálna sadzba PS vyplýva priamo z legislatívy EÚ (čl. 68 písm. b) všeobecného nariadenia).

Celková výška oprávnených nepriamych výdavkov sa vypočíta ako súčin celkových oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov a stanovenej PS na nepriame výdavky (max. 15 %). To znamená, že celkové oprávnené priame výdavky na zamestnancov predstavujú základňu, na ktorú sa aplikuje PS na nepriame výdavky.

Spôsob výkonu kontroly

V prípade ZVV formou PS na nepriame výdavky sú kontrolované výdavky, ktoré tvoria základňu pre výpočet a následnú úhradu PS. Kontrole teda podlieha:

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: výdavky na

Odstránené: u

Odstránené: výdavky na

Odstránené: ako sú voda

Odstránené: .. ktoré vznikli

Odstránené: výdavky na obstaranie

Odstránené: výdavky na

Odstránené: u

Odstránené: výdavky na

Odstránené: podľa čl. 68 písm. b), čl. 68a ods. 1 a čl. 68b ods. 1 všeobecného nariadenia

Odstránené: zaraďujú

Odstránené: oprávnených

Odstránené: (kumulácia priamych výdavkov zaradených do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky)

Odstránené: zaradené do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky

- oprávnenosť priamych výdavkov na zamestnancov (ktoré sú reálne vykázané²⁵),
- správnosť výpočtu aplikovanej PS na nepriame výdavky (max. 15 %).

Pri ZVV formou PS na nepriame výdavky **nesmú** nepriame výdavky **prekročiť** **percentuálnu sadzbu** uvedenú v tabuľke nižšie:

Skupina výdavkov	Názov výdavku	Percentuálna sadzba max.
902 - Paušálna sadzba na nepriame výdavky určené na základe výdavkov na zamestnancov (nariadenie 1303/2013, čl. 68 písm. b)	Nepriame výdavky deklarované na základe paušálnej sadzby	15 % oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov

Uvedená percentuálna sadzba nemôže byť prekročená ani na úrovni reálneho čerpania prostriedkov v projekte, t. j. výška čerpaných nepriamych výdavkov bude priamo úmerne prispôbena výške čerpaných priamych výdavkov na zamestnancov.

5.3. Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu

Podmienky uplatnenia ZVV, vrátane ustanovenia podmienok oprávnenosti výdavkov

Za účelom zjednodušenia vykazovania ostatných oprávnených výdavkov projektu môžu oprávnení žiadatelia/ Prijímatelia v rámci NP využívať **PS na ostatné výdavky projektu**, stanovenú ako podiel z oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov (čl. 68b ods. 1 všeobecného nariadenia). Ostatné výdavky projektu, deklarované na základe tejto PS, sa zaraďujú do skupiny výdavkov 903 - Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu (nariadenie 1303/2013, čl. 68b ods. 1).

Prípustnosť kombinácie PS na ostatné výdavky projektu s inou formou ZVV (v rámci jednej a tej istej ŽoNFP), ako aj dobrovoľnosť/povinnosť využitia tejto PS pre žiadateľa, Poskytovateľ vymedzí v príslušnom Vyzvaní.

Medzi ostatné oprávnené výdavky projektu, pokryté touto PS, patria všetky oprávnené priame aj nepriame výdavky projektu (nepriame výdavky sú vymedzené v kapitole 5.1 Príručky), okrem oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov. Ide o oprávnené výdavky, ktoré sa pri reálnom vykazovaní výdavkov (t. j. mimo ZVV) zaraďujú do skupiny výdavkov, ako napr.:

- ✓ 013 - Softvér
- ✓ 019 - Ostatný dlhodobý nehmotný majetok
- ✓ 022 - Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí
- ✓ 023 - Dopravné prostriedky
- ✓ 112 - Zásoby
- ✓ 502 - Spotreba energie
- ✓ 503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok
- ✓ 511 - Opravy a udržiavanie
- ✓ 512 - Cestovné náhrady
- ✓ 518 - Ostatné služby
- ✓ 521 - Mzdové výdavky²⁶
- ✓ 548 - Výdavky na prevádzkovú činnosť
- ✓ 568 - Ostatné finančné výdavky

Platy a príspevky vyplatené účastníkom v rámci NP podporených z EFRR (ak relevantné), sa považujú za dodatočné oprávnené výdavky nezahrnuté do tejto PS.

PS na ostatné výdavky projektu **nie je možné aplikovať** na priame výdavky na zamestnancov vypočítané

²⁵ Uvedené neplatí v prípade, že sa vo Vyzvaní aplikuje ZVV formou PS na výdavky na zamestnancov (skupina výdavkov 904) a zároveň PS na nepriame výdavky (skupina výdavkov 902).

²⁶ Ide o nepriame mzdové osobné výdavky, vymedzené v kapitole 5.1 Príručky.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: deklarovaných v rámci skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky,

Odstránené: zaradených do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky

Odstránené: Jedná sa

Odstránené: oprávnených

na základe PS (ako formy ZVV). T. j. oprávnené priame výdavky na zamestnancov predstavujúce základňu, na ktorú sa aplikuje táto PS, musia byť reálne vykázané.

Metodika ustanovenia výšky oprávnených výdavkov

Ostatné výdavky projektu deklarované na základe PS **nesmú presiahnuť 40 % oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov**. Uvedená percentuálna sadzba PS vyplýva priamo z legislatívy EÚ (čl. 68b ods. 1 všeobecného nariadenia).

Celková výška oprávnených ostatných výdavkov projektu sa vypočíta ako súčin celkových oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov (kumulácia priamych výdavkov zaradených do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky) a stanovenej PS na ostatné výdavky projektu (max. 40 %). To znamená, že celkové oprávnené priame výdavky na zamestnancov (zaradené do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky) predstavujú základňu, na ktorú sa aplikuje PS na ostatné výdavky projektu.

Spôsob výkonu kontroly

V prípade ZVV formou PS na ostatné výdavky projektu sú kontrolované výdavky, ktoré tvoria základňu pre výpočet a následnú úhradu PS. Kontrole teda podlieha:

- oprávnenosť priamych výdavkov na zamestnancov (ktoré sú reálne vykázané a deklarované v rámci skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky).
- správnosť výpočtu aplikovanej PS na ostatné výdavky projektu (max. 40 %).

Pri ZVV formou PS na ostatné výdavky projektu **nesmú** ostatné výdavky projektu **prekročiť percentuálnu sadzbu** uvedenú v tabuľke nižšie:

Skupina výdavkov	Názov výdavku	Percentuálna sadzba max.
903 - Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu (nariadenie 1303/2013, čl. 68b ods.1)	Ostatné výdavky projektu deklarované na základe paušálnej sadzby	40 % oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov

Uvedená percentuálna sadzba nemôže byť prekročená ani na úrovni reálneho čerpania prostriedkov v projekte, t. j. výška čerpaných ostatných výdavkov projektu bude priamo úmerne prispôbena výške čerpaných priamych výdavkov na zamestnancov zaradených do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky.

5.4. Paušálna sadzba na výdavky na zamestnancov

Podmienky uplatnenia ZVV, vrátane ustanovenia podmienok oprávnenosti výdavkov

Za účelom zjednodušenia vykazovania priamych výdavkov na zamestnancov môžu oprávnení žiadatelia/Prijímatelia v rámci NP využívať **PS na výdavky na zamestnancov**, stanovenú ako podiel z ostatných priamych výdavkov projektu (čl. 68a ods. 1 všeobecného nariadenia). Výdavky na zamestnancov deklarované na základe tejto PS sa zaraďujú do skupiny výdavkov 904 - Paušálna sadzba na výdavky na zamestnancov (nariadenie 1303/2013, čl. 68a ods. 1).

Prípustnosť kombinácie PS na výdavky na zamestnancov s inou formou ZVV (v rámci jednej a tej istej ŽoNFP), ako aj dobrovoľnosť/povinnosť využitia tejto PS pre žiadateľa, Poskytovateľ vymedzí v príslušnom Vyzvaní.

Medzi oprávnené výdavky na zamestnancov, pokryté touto PS, patria oprávnené priame výdavky na zamestnancov, ktoré sa pri reálnom vykazovaní výdavkov (t. j. mimo ZVV) zaraďujú do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky. Patria sem priame osobné výdavky na odborný, ako aj projektový personál projektu.

PS na výdavky na zamestnancov²⁷ **nie je možné aplikovať** v prípade, ak priame výdavky NP zahŕňajú VO/obstarávanie stavebných prác, ktorých hodnota presahuje 5 186 000 EUR bez DPH.

²⁷ Bez požiadavky, aby členský štát vykonal výpočet na určenie uplatniteľnej sadzby.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Metodika ustanovenia výšky oprávnených výdavkov

Priame výdavky na zamestnancov deklarované na základe PS **nesmú presiahnuť 20 % ostatných priamych výdavkov projektu**. Uvedená percentuálna sadzba PS vyplýva priamo z legislatívy EÚ (čl. 68a ods. 1 všeobecného nariadenia).

Celková výška oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov sa vypočíta ako súčin celkových oprávnených ostatných priamych výdavkov projektu a stanovenej PS na výdavky na zamestnancov (max. 20 %). To znamená, že celkové oprávnené ostatné priame výdavky projektu predstavujú základňu, na ktorú sa aplikuje PS na výdavky na zamestnancov.

Spôsob výkonu kontroly

V prípade ZVV formou PS na výdavky na zamestnancov sú kontrolované výdavky, ktoré tvoria základňu pre výpočet a následnú úhradu PS. Kontrole teda podlieha:

- oprávnenosť ostatných priamych výdavkov projektu (ktoré sú reálne vykázané),
- správnosť výpočtu aplikovanej PS na výdavky na zamestnancov (max. 20 %).

Pri ZVV formou PS na výdavky na zamestnancov **nesmú** priame výdavky na zamestnancov **prekročiť percentuálnu sadzbu** uvedenú v tabuľke nižšie:

Skupina výdavkov	Názov výdavku	Percentuálna sadzba max.
904 - Paušálna sadzba na výdavky na zamestnancov (nariadenie 1303/2013 čl. 68a ods. 1)	Priame výdavky na zamestnancov deklarované na základe paušálnej sadzby	20 % ostatných priamych výdavkov projektu

Uvedená percentuálna sadzba nemôže byť prekročená ani na úrovni reálneho čerpania prostriedkov v projekte, t. j. výška čerpaných priamych výdavkov na zamestnancov bude priamo úmerne prispôsobená výške čerpaných ostatných priamych výdavkov projektu.

Odstránené: 1

6. Pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce výdavky

Nižšie uvedené sú špecifické pravidlá, resp. podmienky oprávnenosti niektorých najčastejšie sa vyskytujúcich typov, skupín, či tried oprávnených výdavkov v rámci NP. **Splnenie všetkých podmienok uvedených pri jednotlivých výdavkoch²⁸ je nevyhnutným predpokladom pre ich oprávnenosť.**

6.1. Stavebné práce (stavby)

Výdavky na stavebné práce (napr. novostavby, nadstavby, prístavby, stavebné úpravy) sú oprávnenými výdavkami v prípade, že stavebné práce sú nevyhnutné pre splnenie cieľov projektu a sú splnené nasledujúce podmienky:

- ak je pre realizáciu potrebné stavebné povolenie alebo príslušné ohlásenie stavebnému úradu, žiadateľ/Prijímateľ predloží právoplatné stavebné povolenie, resp. písomné oznámenie stavebného úradu k ohláseniu uskutočnenia stavieb, stavebných úprav a/alebo udržiavacích prác, na základe ktorých je možné stavebné práce realizovať;
- ak pre realizáciu stavebných prác nie je potrebné vydanie stavebného povolenia, ani ohlasovacia povinnosť v zmysle § 56 stavebného zákona, žiadateľ/Prijímateľ je povinný Poskytovateľovi zdôvodniť, že projekt v zmysle stavebného zákona nepodlieha stavebnému povoleniu ani príslušnému ohláseniu;
- ak je to v zmysle príslušnej právnej úpravy potrebné (zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie) predloží žiadateľ/Prijímateľ vyjadrenie príslušného orgánu štátnej správy k posúdeniu vplyvov vybudovania plánovanej stavby na životné prostredie v danej lokalite (EIA).

6.2. Nákup pozemkov

Výdavky na nákup pozemkov sú oprávnenými výdavkami, ak sú splnené nasledujúce podmienky:

- výdavky na nákup pozemku nepresiahnu sumu 10 % COPV na projekt, vrátane výdavkov na nákup pozemku. Nákup pozemkov sa môže realizovať iba v prípade, že je nevyhnutný pre dosiahnutie cieľov projektu, čo bude v projekte jednoznačne preukázané;
- pozemok bude ohodnotený znaleckým posudkom vyhotoveným znalcom podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch alebo odborným posudkom vypracovaným odborníkom²⁹ v príslušnej oblasti (posudok nesmie byť starší ako 3 mesiace ku dňu predloženia ŽoNFP) alebo na to určeným oprávneným orgánom (vymedzeným v príslušnom Vyzvaní, ak relevantné);
- oprávneným výdavkom je výdavok na nákup pozemku, maximálne však do výšky všeobecnej hodnoty zistenej znaleckým alebo odborným posudkom³⁰;
- žadateľ/Prijímateľ, ani žiaden z predchádzajúcich vlastníkov pozemku nezískal príspevok z EŠIF na nákup daného pozemku, čo by v prípade spolufinancovania nákupu z prostriedkov EŠIF viedlo k duplicitnému financovaniu, a tým k vzniku neoprávnených výdavkov.

Ak Poskytovateľ identifikuje pri kúpe pozemku konflikt záujmov v zmysle § 46 ods. 1³¹ zákona o príspevku z EŠIF, výdavky na kúpu pozemku budú neoprávnené v plnom rozsahu.

²⁸ Ako aj ďalších podmienok oprávnenosti uvedených v tomto dokumente.

²⁹ Osoba, ktorá má odbornú spôsobilosť a skúsenosti v príslušnej oblasti. Požiadavky na odbornú spôsobilosť a skúsenosti odborníka v príslušnej oblasti Poskytovateľ vymedzí v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné).

³⁰ Hodnota pozemku môže byť určená aj v zmysle osobitného právneho predpisu (napr. vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 38/2005 Z. z. o určení hodnoty pozemkov a porastov na nich na účely pozemkových úprav) alebo na to určeným oprávneným orgánom, pričom nemôže dôjsť k porušeniu pravidiel hospodárskej súťaže. Žiadateľ/Prijímateľ preukáže Poskytovateľovi hodnotu pozemku, ak je to relevantné, aj s ohľadom na DPH. DPH ako oprávnený výdavok musí spĺňať podmienky uvedené v kapitole 6.13 Príručky.

³¹ Konflikt záujmov je pri poskytovaní príspevku zakázaný. Konfliktom záujmov sa rozumie skutočnosť, keď z finančných, osobných, rodinných, politických alebo iných dôvodov je narušený alebo ohrozený nestranný, transparentný, nediskriminačný, efektívny, hospodárny a objektívny výkon funkcií pri poskytovaní príspevku.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené:

Odstránené: nie

Odstránené: m

Odstránené: vyhotoveným znalcom podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch

Odstránené: či niektorý

Odstránené: zabezpečiť, aby znalecký alebo odborný posudok vyjadroval hodnotu majetku

Odstránené: 2

Výdavky na nákup pozemkov **nesmú prekročiť** PL uvedený v tabuľke nižšie:

Skupina výdavkov	Názov výdavku	PL (%) max.
027 - Pozemky	Nákup pozemkov	10 % COPV na projekt, vrátane výdavkov na nákup pozemkov

Príklad č. 1: Výpočet výšky oprávnených výdavkov na nákup pozemku (max. 10 % COPV na projekt)

V pripravovanom Podrobnom rozpočte projektu ŽoNFP dosahujú oprávnené priame výdavky **bez výdavkov na nákup pozemku** výšku 1 200 000 EUR. Výdavky na nákup pozemku, ktoré nepresiahnu výšku všeobecnej hodnoty zistenej znaleckým alebo odborným posudkom, predstavujú výšku 300 000 EUR.

1 200 000 EUR = 90 % COPV projektu

X EUR = 10 %

výpočet výšky X: $1\,200\,000 \cdot 10 / 90 = 133\,333,33$ EUR

Oprávnené výdavky na nákup pozemku (max. 10 % COPV na projekt) **predstavujú výšku 133 333,33 EUR.** COPV projektu predstavujú výšku (1 200 000 + 133 333,33) 1 333 333,33 EUR.

6.3. Prípravná a projektová dokumentácia

Výdavky na prípravnú a projektovú dokumentáciu (napr. pre územné rozhodnutie, pre stavebné povolenie, pre realizáciu stavby, geodetické a prieskumné práce potrebné na spracovanie stavebného projektu) sú oprávnenými výdavkami v prípade, že prípravná a projektová dokumentácia sú nevyhnutné pre splnenie cieľov projektu.

6.4. Stavebný dozor

Výdavky na stavebný dozor sú oprávnenými výdavkami v prípade, že stavebný dozor je nevyhnutý pre splnenie cieľov projektu a výdavky na stavebný dozor preukázateľne priamo súvisia s realizáciou projektu³².

6.5. Odborný autorský dohľad

Výdavky na odborný autorský dohľad sú oprávnenými výdavkami za splnenia nasledujúcich podmienok:

a) nepresiahnu PL stanovené v príslušnom Vyzvaní;

b) preukázateľne priamo súvisia s realizáciou NP a sú nevyhnutné pre splnenie jeho cieľov;

c) odborný autorský dohľad bude obstaraný spolu s projektovou dokumentáciou v rámci projektu pre realizáciu stavby a výdavok na odborný autorský dohľad bude v rámci projektovej dokumentácie samostatne vyčíslený.

6.6. Nákup hmotného a nehmotného majetku (okrem nehnuteľností)

Oprávneným výdavkom je kúpna cena nakupovaného dlhodobého hmotného a nehmotného majetku³³. V prípade, ak žiadateľ/Prijímateľ bude využívať nadobudnutý majetok (napr. zariadenie, vybavenie) len pre účely projektu, uplatní si výdavky spojené s ich obstaraním v celkovej výške³⁴. Kúpený majetok je nový, nebol používaný

³² PL na stavebný dozor (vyjadrené v % z COV na stavebné práce) budú uvedené v príslušnom Vyzvaní, v závislosti od charakteru a rozsahu stavebných prác.

³³ Samostatné huteľné veci, prípadne súbory huteľných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, ktorých vstupná cena je vyššia ako 1 700 EUR a prevádzkovo-technické funkcie dlhšie ako jeden rok a dlhodobý nehmotný majetok, ktorého vstupná cena je vyššia ako 2 400 EUR a použiteľnosť alebo prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok (podľa § 22 zákona o dani z príjmov). V prípadoch, keď majetok nespĺňa podmienky ustanovené podľa zákona o dani z príjmov, ale Prijímateľ sa rozhodol postupovať podľa osobitného predpisu a tento majetok sa vykazuje ako dlhodobý hmotný alebo nehmotný majetok v účtovníctve Prijímateľa, tak sa na takýto majetok uplatňujú rovnaké podmienky, ako sú uvedené v tejto Príručke.

³⁴ Pri nákupe z tretích krajín je clo súvisiace s obstaraním považované za oprávnený výdavok.

a žiadateľ/Prijímateľ s ním v minulosti žiadnym spôsobom nedisponoval (čo i len sčasti, ak bol k dispozícii žiadateľovi/Prijímateľovi).

V prípade, že žiadateľ/Prijímateľ bude využívať majetok okrem realizácie projektu aj na iné aktivity/činnosti nesúvisiace s realizáciou projektu, oprávnené sú len pomerné výdavky na jeho obstaranie, vypočítané žiadateľom/Prijímateľom napríklad pomocou nasledujúcich metód:

- ako pomer výšky celkových výdavkov projektu k čistému obratu³⁵ žiadateľa/Prijímateľa za predchádzajúci kalendárny rok alebo priemerného obratu za posledné 3 kalendárne roky;
- na základe pomeru súčtu osobohodín, ktoré odpracuje zamestnanec/zamestnanci³⁶ v rámci projektu k celkovému počtu osobohodín všetkých zamestnancov Prijímateľa;
- iný spôsob určený vo Vyzvaní, vo vzťahu k vybraným oblastiam podpory.

Príklad č. 2: Výpočet pomernej časti oprávnených výdavkov na nákup hmotného majetku

Prijímateľ realizuje z prostriedkov EŠIF 3 projekty (v celkovej hodnote 45 000 EUR), pričom zariadenie využíva pre každý z týchto projektov. Pre výpočet pomernej časti oprávnených výdavkov Prijímateľ vypočíta, aký je percentuálny pomer NFP každého projektu vo vzťahu k celkovej sume NFP, ktorú prostredníctvom projektov získa.

Projekt č. 1: NFP = 10 000 EUR ... pomerná časť = $10\,000/45\,000 \cdot 100 = 22,22\%$

Projekt č. 2: NFP = 15 000 EUR ... pomerná časť = $15\,000/45\,000 \cdot 100 = 33,33\%$

Projekt č. 3: NFP = 20 000 EUR ... pomerná časť = $20\,000/45\,000 \cdot 100 = 44,44\%$

Súčet NFP projektov 1 až 3 = 45 000 EUR

Pozn.: Ak Prijímateľ používa majetok aj na iné účely ako pre projekt, potom nie je vhodné aplikovať vyššie uvedený príklad a je vhodnejšie aplikovať výpočet napr. podľa počtu hodín, počas ktorých je dané zariadenie využívané pre ten, ktorý projekt, resp. činnosť mimo projektov, alebo % produkcie daného zariadenia v projekte voči celkovej produkcii zariadenia a pod.

Príklad č. 3: Výpočet pomernej časti oprávnených výdavkov na nákup hmotného majetku

Zamestnanci Prijímateľa pracujú na 2 projektoch (celkový odpracovaný počet hodín je 800) podporených z EŠIF súčasne. Pre výpočet pomernej časti oprávnených výdavkov Prijímateľ vypočíta, aký je percentuálny pomer počtu odpracovaných hodín každého projektu v pomere k súčtu všetkých odpracovaných hodín za oba projekty.

Projekt č. 1: počet odpracovaných hodín = 300 ... pomerná časť = $300/800 \cdot 100 = 37,5\%$

Projekt č. 2: počet odpracovaných hodín = 500 ... pomerná časť = $500/800 \cdot 100 = 62,5\%$

Súčet odpracovaných hodín na projektoch = 800

6.7. Finančný prenájom a operatívny nájom

Finančný prenájom³⁷ (alebo operatívny nájom) je spôsob financovania spočívajúci v prenájme (alebo nájme) predmetu na vopred stanovené obdobie za dohodnutú odmenu, ktorý je v prípade finančného prenájmu spojený s právom či povinnosťou prevodu vlastníctva predmetu prenájmu na nájomcu. Rozlišujeme dva základné typy tohto financovania:

- finančný prenájom - ide o nájom hnuteľnej alebo nehnuteľnej veci, po jeho skončení prechádza, resp. môže prejsť predmet nájmu za dohodnutú kúpnu cenu do vlastníctva nájomcu;
- operatívny nájom - ide o nájom hnuteľnej alebo nehnuteľnej veci, po jeho skončení sa predmet nájmu vracia prenajímateľovi.

Základné pravidlo pre oblasť finančného prenájmu stanovuje, že **finančný prenájom je oprávneným výdavkom**

³⁵ Podľa § 2 ods. 15 zákona o účtovníctve.

³⁶ Ide o pracovnoprávny vzťah (pracovný pomer založený pracovnou zmluvou, dohodu o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru) alebo obdobný pracovný vzťah (štátnozamestnanecký pomer, výkon práce vo verejnom záujme).

³⁷ V zmysle zákona o dani z príjmov.

v prípade, pokiaľ je pre spolufinancovanie z OP KŽP oprávnený aj predmet tohto finančného prenájmu.

Pri zmluvách o finančnom prenájme s doložkou o odkúpení (alebo pri zmluvách stanovujúcich minimálne obdobie prenájmu s dĺžkou zodpovedajúcou životnosti investície, ktorá je predmetom zmluvy), nesmie hodnota predmetu finančného prenájmu presiahnuť jeho trhovú hodnotu. Oprávneným výdavkom nie je celá časť splátky, ale len splátka istiny, a to maximálne v sume nepresahujúcej výšku daňového odpisu³⁸, vzťahujúca sa na obdobie realizácie projektu, ktorá bola reálne uhradená.

V prípade finančného prenájmu sa daňový odpis uplatňuje len zo základu dane, t. j. hodnota odpisu nezohľadňuje DPH, a to ani v prípade, ak žiadateľ nie je platiteľ DPH. DPH však môže byť oprávneným výdavkom (pozri kapitolu 6.13 Príručky) a táto sa vypočíta ako sadzba DPH aplikovaná na uznanú výšku oprávneného výdavku splátky istiny za príslušné obdobie.

V prípade, že predmet finančného prenájmu nie je využívaný výlučne na účely projektu, oprávnená je len alikvotná časť vstupnej ceny prenájmu za príslušné obdobie (pozri postup upravený v kapitole 6.6 Príručky).

Výdavky na predmet operatívneho nájmu sú oprávnenými výdavkami za predpokladu, že takýto predmet je pre realizáciu projektu nevyhnutný³⁹. **Výdavky na operatívny nájom nesmú, v prípade ak je možný aj finančný prenájom, presiahnuť výdavky, ktoré by nájomca vynaložil na finančný prenájom.**

Pri zmluvách o operatívnom nájme bez doložky o odkúpení, ktorých dĺžka trvania je kratšia ako životnosť investície, ktorá je predmetom zmluvy, je oprávnená splátka nájmu, ktorá sa vzťahuje na obdobie realizácie projektu a súčasne na obdobie, počas ktorého bol predmet nájmu pre daný projekt využívaný. V prípade, že predmet nájmu nie je využívaný len pre účely projektu, je oprávnená len alikvotná časť nájmu za príslušné obdobie (pozri postup upravený v kapitole 6.6 Príručky). Pri tomto type zmlúv o nájme musí nájomca preukázať, že zmluva bola najhospodárnejšou metódou využitia predmetu nájmu v projekte, t. j. využitie nájmu musí byť finančne najvýhodnejším riešením pre projekt. Z tohto dôvodu nie je oprávneným výdavkom na nájom tá časť výdavkov, o ktorú presahujú výdavky za nájom výšku výdavkov, ktoré by predstavovali obvyklú cenu za nájom rovnakého predmetu, resp. by presiahli bežnú obstarávaciu cenu rovnakého predmetu v danom čase a mieste⁴⁰.

6.8. Osobné výdavky

Základným oprávneným výdavkom v oblasti osobných výdavkov je **celková cena práce** (v zmysle § 130 ods. 5 Zákonníka práce⁴²).

Pre osobné výdavky platí, že **nesmú presiahnuť výšku obvyklú v danom odbore, čase a mieste a musia byť primerané úlohám a zodpovednostiam osôb zapojených do realizácie projektu.**

V prípade osobných výdavkov je **rešpektované odmeňovanie jednotlivých pracovných pozícií s ohľadom na predchádzajúcu mzdovú politiku zamestnávateľa/žiadateľa**, t. j. nie je možné akceptovať navýšenie mzdy⁴¹, resp. odmeny za vykonanú prácu iba z dôvodu zapojenia zamestnanca do projektu financovaného z prostriedkov EŠIF (napr. rozdielne sadzby odmeňovania za práce vykonávané mimo aktivít projektu a za práce vykonávané na aktivitách projektu; rozdielne hodinové sadzby v prípade viacerých projektov tej istej funkcie - projektový manažér - u jednej osoby; neopodstatnené rozdielne hodinové sadzby pri odbornom personáli). Takéto navýšenie bude mať za následok vznik neoprávnených výdavkov v časti presahujúcej výšku mzdy, resp. odmeny rovnakej práce vykonávanej mimo projektu. V prípade zamestnancov pracujúcich na projekte je Prijímateľ povinný preukázať, že zamestnanec, ktorého mzdové výdavky sú predmetom financovania z EŠIF, má pre danú pracovnú pozíciu alebo pre práce vykonávané na projekte **potrebnú kvalifikáciu a odbornú spôsobilosť**.

V prípade zamestnávania osôb pre účely realizácie projektu, rozlišujeme dve alternatívy:

a) zamestnanec pracuje na projekte počas celého ustanoveného pracovného času, resp. dohodnutého kratšieho pracovného času v prípade pracovného pomeru⁴² **na kratší pracovný čas** (t. j. ustanovený

³⁸ Blížšie informácie aj s príkladmi sú uvedené v dokumente Finančnej správy SR.

³⁹ V rámci príslušného Vyzvania môže Poskytovateľ podrobnejšie vymedziť, ktoré predmety je možné financovať formou operatívneho nájmu (ak relevantné).

⁴⁰ Aplikuje sa vždy nižšia hodnota z daných možností.

⁴¹ Všetde v Príručke, kde sa uvádza termín „mzda“, je rovnako aplikovateľný aj termín „pláť“.

⁴² Pre účely tejto Príručky sa pod pojmom pracovný pomer rozumie pracovný pomer založený pracovnou zmluvou, dohoda o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru, štátnozamestnanecký pomer a výkon práce vo verejnom záujme.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: Dane a finančná činnosť prenajímateľa, súvisiace so zmluvou o finančnom prenájme, nie sú oprávnenými výdavkami.

Odstránené: zodpovedajúca časť vstupnej ceny prenájmu (t. j. splátky istiny podľa splátkového kalendára).

Odstránené: 5

Odstránené: 5

Odstránené: ¶

Odstránené: pre získanie zariadenia

Odstránené: 19

Odstránené: za rovnakú prácu vykonávanú

Odstránené: Zamestnanci Prijímateľa preukazujú svoje zapojenie do projektu **pracovným výkazom**. Činnosti a objem práce vykazované v pracovnom výkaze musia zodpovedať skutočne vykonanej práci v rámci vykazovaného obdobia.

Odstránené: tam

Odstránené: a

pracovný čas): zamestnanec vykonáva počas celej pracovnej doby (resp. počas celého pracovného času) činnosti týkajúce sa výlučne aktivít na projekte a žiadne iné aktivity mimo projektu. V tomto prípade sú oprávnené výdavky za celkovú cenu práce;

- b) zamestnanec pracuje na projekte iba určitý pracovný čas:** celkový pracovný čas zamestnanca je rozdelený na aktivity pre projekt/-y spolufinancovaný/-é z EŠIF a na aktivity mimo EŠIF. V tomto prípade sú oprávnené výdavky za celkovú cenu práce pomerne podľa skutočne odpracovaného času na projekte. Náhrada za dovolenku prislúcha k obdobiu odpracovanému príslušným zamestnancom na danom projekte, t. j. oprávnená náhrada za dovolenku sa bude krátiť u zamestnancov, ktorí pracujú len časť svojho úväzku na danom projekte. Oprávnená je skutočne čerpaná dovolenka v čase realizácie projektu (t. j. aj prenesená dovolenka z predchádzajúceho roku, ak nárok na dovolenku vznikol v súvislosti s výkonom práce na projekte).

Za oprávnené výdavky sú považované všetky náhrady mzdy, ktoré je zamestnávateľ povinný poskytnúť zamestnancovi v zmysle platnej legislatívy a za predpokladu, že zamestnanec nemá nárok na ich úhradu od príslušných orgánov (napr. nemocenské dávky hradené zo strany Sociálnej poisťovne). Výška oprávnenej náhrady mzdy musí zodpovedať miere zapojenia zamestnanca do realizácie daného projektu.

Výdavky týkajúce sa výkonu práce sú limitované rozsahom práce **maximálne 12 hodín/deň za všetky pracovné úväzky osoby kumulatívne u jedného zamestnávateľa**, t. j. za všetky pracovné pomery založené pracovnou zmluvou, dohodou o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru⁴³, štátnozamestnaneckým pomerom alebo výkonom práce vo verejnom záujme.

Pracovné úväzky osôb pracujúcich na projekte sa nesmú prekryvať. Nie je prípustné, aby bol zamestnanec platený za rovnakú činnosť vykonávanú v tom istom čase, resp. za rovnaké výstupy viackrát. Za neoprávnené sa budú považovať výdavky v prípade identifikácie prekryvania sa pracovného času osoby pracujúcej na dvoch alebo viacerých projektoch (vrátane prípadu jedného projektu s viacerými pozíciami v rámci toho istého projektu alebo v prípade viacerých zmluvných vzťahov pre výkon práce pre projekt a mimo projektov) spolufinancovaných z prostriedkov EŠIF, resp. z iných programov EÚ alebo vnútroštátnych programov, resp. pri zistení vykonávania činnosti nefinancovanej z prostriedkov EŠIF. Výdavky, ktoré sa vzťahujú na tieto pracovné výkazy budú vylúčené z financovania dotknutého projektu/-ov na úrovni príslušného dňa, pričom nie je podstatné, na základe akého zmluvného vzťahu osoba pracovala. **Pri zistení prekryvania sa výdavkov v projekte je Poskytovateľ oprávnený odstúpiť od Zmluvy o poskytnutí NFP.**

Za neoprávnené výdavky sa v prípade osobných výdavkov považujú:

- výdavky pri obchádzaní Zákonníka práce v prípadoch, ak s jednou a tou istou osobou sa v období vymedzenom Zákonníkom práce⁴⁵ uzatvorí reťazenie pracovnoprávných vzťahov, napr. najskôr dohoda o vykonaní práce a po vyčerpaní stanoveného rozsahu pracovných hodín (350 hodín v kalendárnom roku) sa uzatvorí ďalší zmluvný vzťah napr. príkazná zmluva, alebo dohoda o pracovnej činnosti a pod., pričom vykonávaná činnosť stále javí znaky závislej práce;
- odmeny⁴⁶ (resp. prémie alebo rôzne variabilné zložky naviazané napr. na hospodárske výsledky Prijímateľa)⁴⁷;
- nemocenské dávky hradené zo strany Sociálnej poisťovne (keďže nie sú výdavkom Prijímateľa);
- výdavky týkajúce sa činností na projekte vykonávaných počas prekážok v práci na strane zamestnanca (napr. počas práceneschopnosti, ošetrovania člena rodiny, či návštevy lekára)⁴⁸;

⁴³ Mimo pracovným pomerom sa rozumie vzťahy uzatvorené v zmysle ustanovení §§ 223 až 228a Zákonníka práce (t. j. dohoda o vykonaní práce, ak ide o prácu, ktorá je vymedzená výsledkom; dohoda o pracovnej činnosti, resp. dohoda o brigádnickej práci študentov, ak ide o príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce).

⁴⁵ V prípade dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (§§ 223 až 228a Zákonníka práce) ide o obdobie najviac 12 mesiacov.

⁴⁶ Ide o zložku mzdy v zmysle § 118 Zákonníka práce. Uvedené sa aplikuje aj na obdobný pracovný vzťah (napr. zákon o štátnej službe).

⁴⁷ Odmena ako zložka mzdy (v zmysle § 118 Zákonníka práce) je oprávnený výdavok výlučne v prípade, ak je poskytnutá zamestnancovi, ktorý pracuje iba na projekte/-och spolufinancovaných z EŠIF, t. j. nevykonáva iné pracovné činnosti financované z iných zdrojov Prijímateľa (bez ohľadu na dĺžku pracovného času zamestnanca zamestnaného u konkrétneho Prijímateľa) a zároveň za splnenia podmienky, že výška odmeny je v súlade so mzdovou politikou zamestnávateľa/žiadateľa mimo projektu, t. j. nie je možné akceptovať navýšenie odmeny iba z dôvodu zapojenia zamestnanca do projektu financovaného z prostriedkov EŠIF.

⁴⁸ Ak napr. zamestnanec nepracuje z dôvodu práceneschopnosti alebo ošetrovania člena rodiny, či navštívi lekára a súčasne v tom istom čase vykonáva pre projekt činnosti/aktivity na základe napr. Občianskeho zákonníka alebo Zákonníka práce, budú výdavky na tieto

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené:

Odstránené: Náhrada mzdy za práceneschopnosť, ošetrovanie člena rodiny a návštevu u lekára je oprávneným výdavkom, ak je zamestnávateľom poskytnutá v súlade s platnou legislatívou úpravou, v zákonnej výške, predstavuje konečný výdavok Prijímateľa a výška oprávnenej náhrady mzdy zodpovedá miere zapojenia zamestnanca do realizácie daného projektu.

Odstránené: , dohody

Odstránené:
a štátnozamestnanecký pomer⁴⁴

Odstránené: platnom znení v

Odstránené: /rok

Odstránené: a

Odstránené: ;

Odstránené: predchádzajúcou

Odstránené: alebo

Odstránené: .

- ostatné výdavky na zamestnanca (napr. dary, benefity), ktoré nie sú pre zamestnávateľov povinné podľa osobitných právnych predpisov⁴⁹;
- odstupné a odchodné (keďže medzi nimi a realizáciou projektu neexistuje príčinný vzťah)⁵⁰;
- príspevky zamestnávateľa zo sociálneho fondu (napriek tomu, že tvorba sociálneho fondu je pre zamestnávateľa povinnosťou, jeho čerpanie nesúvisí s realizáciou projektu);
- mzdové výdavky zamestnancov, ktorí sa nepodieľajú na realizácii projektu;
- pomerná časť osobných výdavkov, ktorá nezodpovedá pracovnému vyťaženiu zamestnanca na danom projekte;
- výdavky (a to na úrovni príslušného dňa), pri ktorých bolo identifikované prekryvanie sa pracovného času osoby;
- výdavky za odpracované hodiny presahujúce 12 hodín/deň za všetky pracovné úväzky osoby kumulatívne u jedného zamestnávateľa (do stanoveného limitu patrí práca vykonaná v daný deň na projekte/-och podporených: z OP KŽP, iných OP, projektoch mimo EŠIF, vrátane práce mimo projektu/-ov).

Výdavky na doplnkové dôchodkové sporenie sú oprávnenými výdavkami pri dodržaní podmienok ustanovených v osobitných predpisoch, resp. kolektívnych zmluvách.

Príspevok zamestnávateľa na stravovanie zamestnancov⁵¹ je oprávneným výdavkom v prípade pracovno-právnych vzťahov, ak je zamestnávateľ v zmysle platnej legislatívy povinný poskytnúť zamestnancovi stravovanie. Pri zabezpečení stravovania formou stravovacích poukázok je žiadateľ/Prijímateľ povinný, pri výbere spoločnosti poskytujúcej stravovacie poukázky, postupovať v súlade s pravidlami definovanými v platnej *Príručke k procesu VO*.

Pri dohodách mimo pracovného pomeru **nevzniká** zamestnancovi nárok na zabezpečenie stravovania, resp. poskytnutie stravovacích poukázok.

Priame a nepriame osobné výdavky je možné v prípade NP uplatniť v rámci **pracovných pozícií**, ktoré budú definované v príslušnom Vyzvaní. FL pre mzdy, resp. odmeny⁵² za vykonanú prácu, ako aj odmenu ako zložku mzdy (v zmysle § 118 Zákonníka práce) pre dané pracovné pozície budú rovnako uvedené v príslušnom Vyzvaní. Žiadateľ je oprávnený pri tvorbe Podrobného rozpočtu projektu uviesť výšku výdavku zodpovedajúcu stanovenému maximálnemu limitu. V etape **realizácie** NP budú predmetné výdavky považované za oprávnené len do výšky výdavkov, ktoré sú v súlade s uzatvorenými pracovnými zmluvami (t. j. v rámci zodpovedajúcej platovej triedy a platového stupňa). Za oprávnený výdavok je považované aj preukázateľné zvýšenie platu zamestnanca z dôvodu legislatívnych zmien (napr. zvýšenie platových taríf na základe zmeny nariadenia vlády SR).

6.9. Cestovné náhrady

Výšku náhrad výdavkov vzniknutých v súvislosti s pracovnou cestou upravuje zákon o cestovných náhradách. Cestovné náhrady sú oprávnenými výdavkami vo výške a za podmienok, ktoré stanovuje zákon o cestovných náhradách, predmetná Príručka, prípadne interná norma (napr. smernica) organizácie zamestnávateľa/Prijímateľa.

Aby bolo možné považovať pracovné cesty a s nimi spojené cestovné náhrady za oprávnené výdavky, musia súvisieť s realizáciou projektu, musia byť pre dosiahnutie cieľov projektu nevyhnutné, musia byť uskutočnené osobami, ktoré sa na realizácii projektu podieľajú alebo sú osobami cieľovej skupiny a zároveň spĺňať pravidlá hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti, pričom oprávnenými sú tak TPC, ako aj ZPC.

Ak zamestnancovi/osobe počas pracovnej cesty vznikli výdavky, za ktoré musel priamo zaplatiť, Prijímateľ musí zdokladovať, že ich tomuto zamestnancovi/osobe skutočne vyplatil.

činnosti/aktivity považované za neoprávnené.

⁴⁹ V prípade, ak do povinných odvodov za zamestnávateľa vstupuje aj odvod za sumu ostatných výdavkov na zamestnanca, je potrebné túto sumu odpočítať od celkových odvodov zamestnávateľa.

⁵⁰ V prípade, ak do povinných odvodov za zamestnávateľa vstupuje aj odvod za výdavok na odstupné a odchodné, je potrebné túto sumu odpočítať od celkových odvodov zamestnávateľa.

⁵¹ V zmysle § 152 Zákonníka práce.

⁵² Na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru (§§ 223 až 228a Zákonníka práce).

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: výdavky na

Odstránené:

Odstránené: implementácie

Odstránené: vykonané

Oprávnenými výdavkami v rámci cestovných náhrad sú:

- náhrada preukázaných cestovných výdavkov,
- náhrada preukázaných výdavkov na ubytovanie,
- stravné⁵³,
- náhrada preukázaných potrebných vedľajších výdavkov.

Oprávnenými výdavkami sú výdavky na dopravu všetkými druhmi verejnej dopravy (vrátane výdavkov na letenky, mestskú hromadnú dopravu a diaľkovú verejnú hromadnú dopravu v 2. triede⁵⁴, miestnenky, ležadlá alebo lôžka) a náhrady za použitie vlastného osobného motorového vozidla a služobných motorových vozidiel.

Použitie miestnej verejnej dopravy - náhrada cestovných výdavkov za miestnu pravidelnú verejnú dopravu patrí zamestnancovi/osobe v preukázanej výške. Pri zakúpení časových cestovných lístkov pri využití verejnej hromadnej dopravy musí byť doložené, že nákup časového lístka je v rámci realizácie projektu lacnejší ako preplatenie jednotlivých cestovných lístkov.

Použitie lietadla - pri použití lietadla je oprávneným výdavkom letenka v ekonomickej triede a priamo súvisiace poplatky (napr. letiskové poplatky). V prípade TPC musí Prijímateľ preukázať, že využitie tohto spôsobu dopravy je hospodárnejšie a efektívnejšie ako využitie iného dopravného prostriedku.

Použitie súkromného motorového vozidla - ak sa zamestnanec/osoba písomne dohodne so zamestnávateľom/Prijímateľom, že pri pracovnej ceste použije cestné motorové vozidlo okrem cestného motorového vozidla poskytnutého zamestnávateľom, zamestnancovi patrí základná náhrada za každý 1 km jazdy a náhrada za spotrebované pohonné látky⁵⁵. Sumy základnej náhrady upravuje platné znenie opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách.

Použitie služobného motorového vozidla - ak zamestnanec/osoba použije na cestu cestné motorové vozidlo Prijímateľa, oprávnené sú výdavky na nákup pohonných hmôt (podľa počtu odjazdených kilometrov uvedených v knihe jász a vo výúčtovaní pracovnej cesty). Použitie služobného motorového vozidla musí byť pre realizáciu projektu nevyhnutné, a to pri dodržaní zásady hospodárnosti a efektívnosti (najmä v porovnaní s verejnou osobnou dopravou). V prípade, že Prijímateľ nepreukáže splnenie vyššie uvedených podmienok, môže mu byť zo strany Poskytovateľa pri pracovných cestách priznaná výška náhrady určená podľa výšky zodpovedajúcej použitiu verejnej osobnej dopravy.

Použitie taxi služby - aby bol výdavok oprávnený, je potrebné preukázať, že použitie taxi služby je pre realizáciu projektu nevyhnutné, a to pri dodržaní zásady hospodárnosti a efektívnosti (najmä v porovnaní s verejnou osobnou dopravou)⁵⁶. V prípade, že Prijímateľ nepreukáže splnenie vyššie uvedených podmienok, môže mu byť zo strany Poskytovateľa pri využití taxi služby priznaná výška náhrady určená podľa výšky zodpovedajúcej použitiu verejnej osobnej dopravy.

Zamestnancovi/osobe vyslanému/-nej na pracovnú cestu patrí náhrada preukázaných výdavkov za ubytovanie. Aj v tomto prípade platí, že výdavky na ubytovanie majú zohľadňovať obvyklé ceny v danom mieste a čase, aby bolo dodržané pravidlo hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti. FL stanovené RO pre ubytovanie na území SR a v zahraničí (pre zamestnanca/osobu vyslanú na pracovnú cestu) sú uvedené v závere tejto kapitoly. Zároveň je však Prijímateľ povinný dodržať vlastné interné predpisy organizácie, ak stanovujú nižší cenový limit.

⁵³ Za oprávnený výdavok sa aj v prípade stravného poskytnutého dodávateľsky (na faktúru) považuje suma stravného, ktorá je v súlade s platným znením opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o sumách stravného. Zároveň platí, že ak má zamestnanec/osoba vyslaná na pracovnú cestu zabezpečené stravné dodávateľským spôsobom, nepatrí mu náhrada za stravné (v zmysle § 1 ods. 4 zákona o cestovných náhradách).

⁵⁴ Výdavky na diaľkovú verejnú hromadnú dopravu sú oprávnené aj v rámci 1. triedy, ak cestovná vzdialenosť jednosmerne presahuje 200 km.

⁵⁵ Týmto nie je dotknutá povinnosť žiadateľa/Prijímateľa dodržať vlastné interné predpisy organizácie týkajúce sa použitia súkromného motorového vozidla pri pracovných cestách.

⁵⁶ V prípade, ak nie je možné z časového hľadiska a dostupnosti verejnej dopravy použiť inú alternatívu, považuje sa použitie taxi služby za oprávnené. Takýto prípad však musí byť riadne zdôvodnený.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: , palivový príplatok

Odstránené:

Odstránené: (ďalej len „základná náhrada“)

Kód poľa sa zmenil

Odstránené: v

Zamestnancovi/osobe vyslanému/vyslanej na pracovnú cestu patrí stravné za každý kalendárny deň pracovnej cesty za podmienok ustanovených zákonom o cestovných náhradách. Suma stravného je stanovená v závislosti od času trvania pracovnej cesty v kalendárnom dni. Sumy stravného pre TPC upravuje platné znenie opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o sumách stravného.

Pri ZPC zamestnancovi/osobe patrí za každý kalendárny deň ZPC, za podmienok ustanovených zákonom o cestovných náhradách, stravné v eurách alebo v cudzej mene. Toto stravné je stanovené v závislosti od času trvania ZPC mimo územia SR. Sadzby stravného počas ZPC upravuje platné znenie opatrenia Ministerstva financií SR, ktorým sa ustanovujú základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pri ZPC.

V prípade potrebných vedľajších výdavkov ide o výdavky spojené s pracovnou cestou ako napr. parkovné, cestovné poistenie pri cestách do zahraničia, diaľničný poplatok⁵⁷, vstupenky na veľtrh, poplatky za úschovu batožiny, účastnícke (konferenčné) poplatky, miestne dane pri ubytovaní a pod.

ZPC sú oprávnené v odôvodnených prípadoch a za predpokladu, že boli schválené v ŽoNFP a sú zahrnuté v Zmluve o poskytnutí NFP, pri rešpektovaní pravidiel týkajúcich sa geografickej oprávnenosti vyplývajúcej zo všeobecného nariadenia. Výdavky na ubytovanie v hoteli v zahraničí musia zodpovedať cenám, ktoré sú v danom mieste a čase obvyklé.

Cestovné náhrady zahraničných expertov - oprávnené sú výdavky:

- a) na zabezpečenie krátkodobého hostovania zahraničného experta (napr. účasť na konferencii alebo organizovanom vzdelávacom podujatí) max. do výšky náhrady "per diems"⁵⁸ uplatňovanej EK pre SR. Aktuálne sadzby per diems uplatňované EK sú dostupné na webovom sídle EK.

Per diems môžu byť zahraničnému expertovi uhrádzané v plnej výške. Per diems sa znižia a sú preplácané ako „doplatok“ v prípadoch, ak boli hlavné položky tvoriace sumu per diems zabezpečené Prijímateľom osobitne. Per diems tak môžu byť doplatkom vo výške rozdielu stanovenej sadzby per diems po odpočítaní výdavkov na napr. ubytovanie a stravovanie poskytnuté priamo Prijímateľom.

- b) na dopravu zahraničného experta do SR a späť (tieto výdavky nie sú zahrnuté v sadzbe per diems).

Uplatnenie náhrad per diems nie je možné pri dlhodobých pobytoch alebo u osôb, ktoré sa na realizácii projektu podieľajú na základe pracovnoprávných alebo štátnozamestnaneckých vzťahov podľa slovenských právnych predpisov. Uplatnenie per diems nie je možné ani v prípade využitia domáceho (slovenského) experta. V týchto prípadoch sa uplatnia cestovné náhrady max. do výšky ekvivalentu limitov cestovných náhrad v rámci TPC.

Pri reálnom vykazovaní výdavkov na cestovné náhrady nesmú výdavky na cestovné náhrady na ubytovanie **prekročiť** FL uvedené v tabuľke nižšie:

Skupina výdavkov	Názov výdavku	FL ⁵⁹ (EUR s DPH/osoba/noc) max.	
		v SR	80,-
512 - Cestovné náhrady	Cestovné náhrady na ubytovanie	v zahraničí	sumy stanovené pre jednotlivé krajiny ⁶⁰ v kap. 2.4 dokumentu „ <u>Guidelines for the Application to the Exchange of the Officials Programme and Reimbursement of Travel and Subsistence Expenses</u> “ zverejneného <u>tu</u>

⁵⁷ V prípade diaľničnej známky musí Prijímateľ preukázať, že motorové vozidlo bolo počas celej pracovnej cesty využívané výlučne pre účely projektu a diaľničná známka bola nevyhnutná a spĺňa podmienky hospodárnosti. Ak sa motorové vozidlo využívalo pre účely projektu len z časti, Prijímateľ predloží výpočet pre úhradu zodpovedajúcej/oprávnenej časti výdavku, ktorým bolo zakúpenie diaľničnej známky.

⁵⁸ Pokrýva výdavky na ubytovanie, stravné, cestovné na miestnu dopravu (v mieste pobytu) a iné.

⁵⁹ Týmto nie je dotknutá povinnosť žiadateľa/Prijímateľa dodržať vlastné interné predpisy organizácie, ak stanovujú nižší cenový limit pre cestovné náhrady preukázaných výdavkov na ubytovanie na území SR a v zahraničí, ako je výška RO stanovených FL.

⁶⁰ Okrem SR. Pre SR platí FL pre cestovné náhrady na ubytovanie uvedený v riadku vyššie.

6.10. Externé služby (zabezpečené dodávateľským spôsobom)

Externé služby zahŕňajú najrôznejšie položky podľa typu projektu, ku ktorému sa viažu. Vybrané služby musia prispievať k dosahovaniu cieľov projektu a byť pre jeho realizáciu nevyhnutné.

Prijímateľ môže využívať služby dodávateľov v tých prípadoch a pre tie činnosti, keď nie je možné alebo efektívne, tieto služby/činnosti zabezpečiť vlastnými kapacitami. Podmienkou zostáva, že tieto služby musia byť preukázateľne nevyhnutné pre realizáciu projektu.

Medzi najčastejšie typy služieb, ktoré je možné zaradiť medzi oprávnené výdavky v rámci NP, patria nasledujúce služby:

- vypracovanie odborných publikácií, príručiek, manuálov, školiacich materiálov alebo multimediálnych pomôcok a pod. vytváraných na zákazku;
- účasť zamestnancov Prijímateľa na školeniach a odborných seminároch s príslušnou tematikou k NP;
- odborné služby⁶¹ - zahŕňajú napr. vypracovanie štúdií, analýzy⁶², zber dát, zabezpečenie prekladov a tlmočenia a ďalších čiastkových odborných činností potrebných pre realizáciu projektu;
- nájomné a služby nájmu - zahŕňajú výdavky súvisiace s nájomom priestorov pre zabezpečenie aktivít projektu na základe nájomnej zmluvy;
- poplatky za poštové a telekomunikačné služby;
- preprava a doprava cieľových skupín v rámci informačných aktivít HAP;
- výroba a nákup informačných spotov, filmov (vrátane dabingu), televíznych, rozhlasových a webových relácií, platená inzercia, mediálny priestor;
- mediálna informačné aktivity (napr. konferencie, semináre, výstavy, školenia) - zahŕňajú výdavky na organizáciu a zabezpečenie realizácie informačných aktivít organizovaných pre účely projektu, do ktorých budú zapojené cieľové skupiny, hostujúci účastníci alebo širšia verejnosť. Tieto výdavky najčastejšie pokrývajú organizačné zabezpečenie, prenájom priestorov a techniky;
- podpora účastníkov⁶³ (strava, ubytovanie) - ide o výdavky na zabezpečenie občerstvenia, stravy a ubytovania účastníkov podujatí (napr. konferencie, informačné aktivity) organizovaných v rámci projektu;
- vypracovanie znaleckých alebo odborných posudkov, ktoré priamo súvisia s realizáciou projektu a sú pre projekt nevyhnutné;
- riadenie projektu - externé;
- externé služby zabezpečujúce informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (nepriame výdavky) podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu⁶⁴;
- externé služby zabezpečujúce prípravu a realizáciu procesu VO/obstarávania a prieskumov trhu.

Výdavky za externé služby súvisiace s **riadením projektu - externé** je možné v prípade NP uplatniť **výlučne** v rámci pracovnej pozície Projektový manažér - externý (pozri tabuľku nižšie).

⁶¹ Žiadateľ/Prijímateľ je povinný rešpektovať zásadu „hodnota za peniaze/value for money“. Žiadateľ je okrem zdôvodnenia nevyhnutnosti a využiteľnosti predmetných výdavkov v rámci realizácie NP povinný definovať v ŽoNFP aj požiadavky na odbornosť osôb, ktoré zabezpečia vypracovanie predmetných štúdií, analýz, výpočtov, atď. Osoby zabezpečujúce dané služby nesmú byť v pracovnoprávnom vzťahu s Prijímateľom. Poskytovateľ je oprávnený overiť hospodárnosť, efektívnosť a účelnosť týchto (ako aj ostatných typov) výdavkov aj na základe nezávislého posudku.

⁶² Ak je v rámci projektu financovaná tvorba dokumentu (napr. štúdia, analýza, školiaci materiál, odborná publikácia, príručka, manuál, atď.) s cieľom jeho ďalšieho využitia v projekte, avšak vytvorený dokument preukázateľne nie je v danom projekte využitý, výdavky vynaložené na takýto dokument budú považované za neoprávnené. Vo všeobecnosti sú výdavky na dokumenty, ktoré sa nevyužijú v danom projekte, považované za neoprávnené. Výnimku tvoria výdavky na dokumenty, pri ktorých žiadateľ v ŽoNFP jednoznačne preukáže ich využitie až po ukončení realizácie projektu.

⁶³ Účastníkom sa rozumie fyzická osoba, ktorá sa zúčastní predmetného podujatia (môže ísť napr. o cieľovú skupinu, verejnosť, užívateľa).

⁶⁴ Ide o zabezpečenie pre projekt relevantných nástrojov pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (vymedzených nižšie v tejto kapitole) bližšie špecifikovaných v platnej verzii Manuálu pre IKV.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: publikácie/školiace materiály/manuály - ak ide o nákup na zákazku vyvíjaných či vytváraných publikácií a školiacich materiálov (ako napr. knihy, manuály, príručky)

Odstránené: výdavky na spracovanie

Odstránené: výdavky na

Odstránené: e

Odstránené: /

Odstránené: konferencií alebo

Odstránené: e

Odstránené: e

Odstránené: y

Odstránené: ⁶¹ a ďalšie vyššie nešpecifikované služby

Odstránené: rámci

Odstránené: t. j. dočasný /veľkoplošný/ pútač a stála tabuľa alebo plagát, publikovanie článkov o projekte a iné

Odstránené: i

Odstránené: a

Pracovná pozícia	Rámcové činnosti vykonávané v rámci pracovnej pozície Projektový manažér - externý
Projektový manažér - externý ⁶⁵	- finančné riadenie projektu - monitorovanie projektu (sledovanie čiastkových a celkových výsledkov projektu) - administrácia zmien v projekte, resp. v Zmluve o poskytnutí NFP - zabezpečenie pre projekt relevantných nástrojov v oblasti informovania, komunikácie a viditeľnosti (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu) - činnosti podporného charakteru súvisiace s realizáciou VO/obstarávaní pre účely projektu⁶⁶ - iné

FL pre odplatu za služby poskytované v rámci pracovnej pozície Projektový manažér - externý bude uvedený v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné).

Výdavky na riadenie projektu - externé majú charakter bežných výdavkov a členia sa medzi:

- a) **nepriame výdavky** pri reálnom vykazovaní výdavkov (vyžaduje sa na ne PL pre nepriame výdavky uvedený v kapitole 4.2.1 Príručky),
- b) **priame výdavky** pri aplikácii ZVV formou PS.

Pri reálnom vykazovaní nepriamych výdavkov (pozri kap. 4.2.1 Príručky) **nesmú** výdavky na vybrané nástroje pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť **prekročiť** FL uvedené v tabuľke nižšie:

Skupina výdavkov	Názov výdavku / nástroj pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť ⁶⁷	FL (EUR bez DPH/kus) max.
518 - Ostatné služby	Dočasný (veľkoplošný) pútač ⁶⁸	920,-
	Stála tabuľa ⁶⁹	500,-
	Plagát ⁷⁰	30,-
	Publikovanie článku o projekte (inercia) v regionálnom periodiku ⁷¹	350,-
	Publikovanie článku o projekte (inercia) v celoštátnom/celoplošnom periodiku ⁷¹	1 200,-

6.11. Prevádzkové výdavky

Oprávnenými výdavkami sú:

- prevádzkové výdavky bezprostredne súvisiace s realizáciou projektu (napr. výdavky na nájom, služby nájmu,

⁶⁵ V rámci NP je riadenie projektu - externé možné vykonávať výlučne prostredníctvom pracovnej pozície „Projektový manažér - externý“. Kombinácia externého a interného riadenia projektu **nie je** v rámci jedného a toho istého NP **pripustná**.

⁶⁶ Zahŕňa: dohľad nad dodržiavaním povinností, ktoré Prijímateľovi vyplývajú z Príručky k procesu VO; komunikáciu s Poskytovateľom v oblasti realizácie VO/obstarávaní pre účely projektu; dohľad nad predložením Plánu VO Poskytovateľovi; koordináciu predkladania dokumentácie z VO/obstarávaní na FK VO/obstarávaní Poskytovateľovi; poskytovanie súčinnosti Prijímateľovi pri vypracovaní návrhu súťažných podkladov a uzatváraní zmlúv s úspešnými uchádzačmi z procesu VO/obstarávaní a pod.

⁶⁷ Podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu. Technické parametre a minimálne požiadavky na jednotlivé nástroje pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (uvedené v tabuľke), sú bližšie špecifikované v platnej verzii Manuálu pre UKV.

⁶⁸ Povinný pri projektoch slúžiacich na financovanie infraštruktúry alebo stavebných činností **a zároveň** celkovej výške NFP **nad** 500 000 EUR.

⁶⁹ Povinná pri projektoch spočívajúcich v zakúpení fyzického objektu alebo vo financovaní infraštruktúry alebo stavebných činností **a zároveň** celkovej výške NFP **nad** 500 000 EUR.

⁷⁰ Povinný len pri projektoch, na ktoré sa nevzťahuje povinnosť osadenia dočasného (veľkoplošného) pútača a vyvesenia stálej tabule (t. j. pri projektoch neinvestičného charakteru, resp. pri projektoch s celkovou výškou NFP **pod** 500 000 EUR). Týmto nie je dotknutá možnosť Prijímateľa vyhotoviť/zabezpečiť plagát vlastnou prácou (nie dodávateľsky, do výšky stanoveného FL).

⁷¹ Nepovinný, avšak odporúčaný nástroj pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť. Jde o inzerciu v tlači, zverejnenú v printovej (nie elektronickej) podobe.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: činnosti súvisiace s

Odstránené: ou

Odstránené: činnosti súvisiace so

Odstránené: im

Odstránené: zaraďujúOdstránené: nepriamychOdstránené: spadajú doOdstránené: uvedenéhoOdstránené: ⁶⁰Odstránené: a

Odstránené: žiadateľa/

Odstránené: Jedná sa

strážnu službu, vodné a stočné, nákup pohonných hmôt a energie, na telefón, internet, poštovné, upratovanie, údržbu, nákup spotrebného tovaru, prevádzkového materiálu a iné), či už v podobe priamych, alebo nepriamych (režijných) výdavkov;

- technické vybavenie objektov (napr. nábytok, podlahoviny a koberce, výpočtová technika a vybavenie, telekomunikačná a iná technika).

6.12. Finančné výdavky a poplatky

Všeobecnou podmienkou oprávnenosti finančných výdavkov a poplatkov je ich nevyhnutnosť a priama väzba na projekt, resp. ich vynaloženie v súvislosti s projektom. Medzi oprávnené výdavky patria napr.:

- správne poplatky⁷² (napr. za úkony a konania orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov a obcí);
- miestne poplatky;
- notárske poplatky;
- bankové poplatky za medzinárodné finančné transakcie;
- bankové poplatky za zriadenie a vedenie bankového účtu v súvislosti s realizáciou projektu a za finančné transakcie na tomto účte;
- poistné za poistenie majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu;
- príspevok zamestnávateľa na stravovanie zamestnancov, resp. stravovacie poukážky pre zamestnancov vykonávajúcich činnosti pre projekt.

6.13. Daň z pridanej hodnoty a iné dane

V zmysle čl. 69 ods. 3 písm. c) všeobecného nariadenia je DPH neoprávneným výdavkom, avšak postup zdaňovania DPH umožňuje, aby DPH za určitých okolností bola oprávneným výdavkom.

DPH nie je oprávneným výdavkom v prípade, že Prijímateľ má nárok na jej odpočet na vstupe, resp. ak je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. Nárok na odpočet je vymedzený zákonom o DPH.

Akákoľvek činnosť vykonávaná počas realizácie projektu, resp. po jeho ukončení, súvisiaca s nadobudnutím/zhodnotením majetku z prostriedkov EŠIF a ŠR SR, ktorá bude potenciálne generovať zdaniteľné príjmy, zakladá Prijímateľovi povinnosť odvádzať DPH, t. j. vznikne povinnosť Prijímateľa uplatňovať voči daňovému úradu odpočet dane. V takomto prípade bude DPH (uhradená v rámci realizácie projektu ako oprávnený výdavok) spätne za obdobie realizácie projektu považovaná za neoprávnenú v rozsahu aktivít, z ktorých plynú zdaniteľné príjmy.

DPH nie je oprávnená ani v prípadoch, kedy projekt generuje zdaniteľné príjmy, ktorých príjemcom je osoba odlišná od žiadateľa/Prijímateľa (napr. tretia osoba - prevádzkovateľ), a to ani v prípadoch, kedy samotný žiadateľ/Prijímateľ nemá nárok na odpočet DPH. Usporiadanie finančných vzťahov medzi žiadateľom/Prijímateľom a prevádzkovateľom sú v kontexte oprávnenosti DPH irelevantné.

Podstatné pre posúdenie oprávnenosti DPH je tak, okrem zákona o DPH aj skutočnosť, či konečné príjmy vytvárané projektom generujú zdaniteľné príjmy, a to najmä v prípadoch prevádzkovania predmetu projektu tretou osobou ako prevádzkovateľom.⁷³

Oprávnená DPH sa vzťahuje len k plneniam, ktoré sú považované za oprávnené. V prípade, ak je výdavok oprávnený iba čiastočne, DPH vzťahujúca sa k tomuto výdavku je oprávneným výdavkom v rovnakom pomere.

Medzi oprávnené výdavky patrí daň z príjmu fyzických osôb, ktorá je súčasťou hrubej mzdy, resp. odmeny za vykonanú prácu (ide o oprávnené výdavky v rámci osobných výdavkov) a daň za ubytovanie, ktorá je oprávneným výdavkom v rámci cestovných náhrad.

Upozornenie: RO nemôže, vzhľadom na rozmanitosť aktivít oprávnených na realizáciu v rámci NP, zahrnúť do predmetnej Príručky všetky potenciálne oprávnené výdavky, ktoré môžu v súvislosti s realizáciou NP vzniknúť.

⁷² V zmysle zákona o správnych poplatkoch.

⁷³ Bližšie informácie sú uvedené na https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_eligibility_vat.pdf.

7. Kategorizácia oprávnených výdavkov

Oprávnené výdavky NP sú **kategorizované** do príslušných **tried a skupín** oprávnených výdavkov.

Jednotlivé triedy, skupiny a v rámci nich najčastejšie sa vyskytujúce typy oprávnených výdavkov v rámci NP sú bližšie definované v kapitole 7.1 Príručky.

Číselník vychádza z MP CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov v znení platných verzií a aktualizácií. Vecné vymedzenie výdavkov vrátane ich špecifikácií vychádza z opatrení Ministerstva financií SR, ktorými sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania.

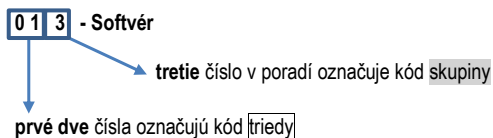
Napriek tomu, že číselník vychádza z účtovnej osnovy, **nekopíruje ju**. Výstupy z účtovníctva jednotlivých účtovných jednotiek (t. j. žiadateľov/Prijímateľov) teda **nemusia byť totožné** so zaradením nákladov/výdavkov do tried a skupín tak, ako to určuje tento číselník. Číselník s nižšie uvedenými skupinami oprávnených výdavkov tvorí súčasť ITMS2014+.

Cieľom číselníka je **kategorizovať oprávnené výdavky** pre NP a uľahčiť tak žiadateľom/Prijímateľom ich správne zaradenie do príslušných skupín oprávnených výdavkov v ITMS2014+ (najmä pri príprave Podrobného rozpočtu projektu ŽoNFP a následne pri príprave ŽoP v priebehu realizácie NP). Číselník **neslúži ako zoznam oprávnených výdavkov pre NP⁷⁴** ale iba **uvádza najčastejšie sa vyskytujúce typy** oprávnených výdavkov v rámci jednotlivých tried a skupín oprávnených výdavkov.

Členenie číselníka je nasledujúce:

- trieda** - vecné vymedzenie výdavku,
- skupina** - špecifikácia výdavku v rámci danej triedy,
- druh** (alebo tiež „typ“) - definovanie výdavku.

Kódovanie číselníka je nasledujúce:

Upozornenie: RO stanovené FL a PL sú uvedené na príslušných miestach kap. 4 a 6 Príručky. V kap. 7.1 sú limity uvedené iba za účelom poskytnutia komplexnej informácie o tom, či sa na konkrétny typ alebo skupinu oprávnených výdavkov vzťahuje/nevzťahuje FL alebo PL.

7.1 Číselník oprávnených výdavkov

01 - Dlhodobý nehmotný majetok

Vecné vymedzenie

Dlhodobým nehmotným majetkom⁷⁵ sú zložky majetku, ktorých ocenenie je vyššie ako suma 2 400 EUR⁷⁶ a doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok. Nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná tejto sume alebo je nižšie, možno zaradiť (podľa rozhodnutia účtovnej jednotky, t. j. žiadateľa/Prijímateľa) do dlhodobého nehmotného majetku, ak doba použiteľnosti tohto majetku je dlhšia ako jeden rok a účtovná jednotka postupuje v súlade so svojou internou smernicou k postupom účtovania.

⁷⁴ Zoznam oprávnených výdavkov bude uvedený v príslušnom Vyzvaní.

⁷⁵ Vráťane nákladov súvisiacich s obstaraním dlhodobého nehmotného majetku do času uvedenia predmetného majetku do užívania.

⁷⁶ Podľa aktuálneho znenia zákona o dani z príjmov.

Upozornenie: Nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná sume 2 400 EUR⁷⁶ alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý nebol zaradený do dlhodobého nehmotného majetku, sa vykazuje v triede oprávnených výdavkov 51 - Služby.

Do tejto triedy oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti, softvér, oceniteľné práva, licencie a užívacie práva.

Trieda oprávnených výdavkov 01 sa člení na nasledujúce skupiny oprávnených výdavkov:

- ✓ 013 - Softvér
- ✓ 014 - Oceneniteľné práva
- ✓ 019 - Ostatný dlhodobý nehmotný majetok

013 - Softvér - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- nákup softvéru (ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác a ak je zakúpený samostatne, tzn. že nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia), vrátane výdavkov na nákup licencií súvisiacich s používaním tohto softvéru (napr. multilicencie, skupinové licencie, atď.);
- vývoj aplikačného softvéru;
- modernizácia softvéru.

014 - Oceneniteľné práva - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- nákup licencií (výhradných, aj nevýhradných; neide však o licencie súvisiace s používaním softvéru zaradeného do skupiny výdavkov 013 - Softvér /napr. Windows, Linux, antivírusové softvéry, atď./, ale o nadobudnutie softvéru vyrobeného na mieru, ktorý je objednávateľovi/Prijímateľovi dodaný vrátane majetkových a dispozičných práv podľa vopred uzatvorenej licenčnej zmluvy), autorských práv a patentov.

019 - Ostatný dlhodobý nehmotný majetok - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- vytvorenie alebo zhodnotenie webového sídla (ak spĺňajú kritériá obstarania dlhodobého nehmotného majetku z kapitálových výdavkov).

02 - Dlhodobý hmotný majetok

Vecné vymedzenie

V triede dlhodobého hmotného majetku⁷⁷ sa vykazujú:

- a) pozemky a stavby;
- b) samostatné hnuteľné veci s výnimkou hnuteľných vecí uvedených v písmene a) a súbory hnuteľných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a v ocenení vyššom ako je suma 1 700 EUR⁷⁶;
- c) pestovateľské celky trvalých porastov s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky;
- d) technická rekultivácia a technické zhodnotenie, ak nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku.

Hmotný majetok uvedený v písm. b), ktorého ocenenie sa rovná alebo je nižšie ako suma 1 700 EUR⁷⁶, možno zaradiť (podľa rozhodnutia účtovnej jednotky, t. j. žiadateľa/Prijímateľa) do dlhodobého hmotného majetku, ak prevádzkovo-technické funkcie (doba použiteľnosti) sú dlhšie ako jeden rok a účtovná jednotka postupuje v súlade so svojou internou smernicou k postupom účtovania.

⁷⁷ Vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním dlhodobého hmotného majetku do času uvedenia predmetného majetku do užívania.

Upozornenie: Hmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná sume 1 700 EUR⁷⁸ alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý nebol zaradený do dlhodobého hmotného majetku, sa vykazuje v triede oprávnených výdavkov [11 - Zásoby].

Trieda oprávnených výdavkov 02 sa člení na nasledujúce skupiny oprávnených výdavkov:

- ✓ 021 - Stavby
- ✓ 022 - Samostatné hnuiteľné veci a súbory hnuiteľných vecí
- ✓ 023 - Dopravné prostriedky
- ✓ 027 - Pozemky
- ✓ 029 - Ostatný dlhodobý hmotný majetok

021 - Stavby - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- stavebné práce: realizácia nových stavieb, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich stavieb, prístavby, nadstavby, stavebné úpravy (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska) podľa špecifikácie;
- prípravná a projektová dokumentácia: vypracovanie projektovej dokumentácie vrátane zmien, variantných riešení a doplnkov (pre územné rozhodnutie, stavebné povolenie, realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, porealizačné geodetické zameranie); prieskumné práce (inžinierskogeologický prieskum, hydrotechnické posúdenie) nevyhnutné pre vypracovanie projektovej dokumentácie; zameriavacie práce (vytýčenie stavby, zameranie súčasného stavu stavby a iné); manipulačné a prevádzkové poriadky stavieb, vrátane zmien; plán organizácie výstavby; projekt dopravného značenia a pod.;
- stavebný dozor⁷⁸;
- odborný autorský dohľad⁷⁸.

022 - Samostatné hnuiteľné veci a súbory hnuiteľných vecí - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- nákup interiérového vybavenia (napr. nábytok, podlahoviny);
- nákup výpočtovej techniky (napr. serverov a hardvéru pre prevádzku informačných systémov), vrátane príslušenstva, ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác;
- nákup zariadení na meranie a vyhodnocovanie spotrieb energie, účinnosti opatrení energetickej efektívnosti, znižovania emisií pri premene energie, energetický manažment budovy alebo zdroja tepla, automatizáciu odpočtu spotrieb energií alebo odpočtu výroby energie obnoviteľným zdrojom;
- nákup telekomunikačnej techniky a technického vybavenia, vrátane špeciálneho spojovacieho a zabezpečovacieho materiálu a materiálu pre zabezpečenie zvukového a obrazového spojenia;
- nákup prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia (napr. pre laboratória, meracie a monitorovacie technické prostriedky/zariadenia) vrátane prvého zaškolenia obsluhy (ak relevantné) v prípade, že VO/obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia) sa uskutoční samostatne, t. j. mimo stavebných prác;
- nákup technológií alebo častí technológií tvoriacich navzájom funkčný celok;
- modernizácia výpočtovej/telekomunikačnej techniky (vrátane telekomunikačných sietí);
- modernizácia prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia (ktoré nie sú súčasťou stavby).

023 - Dopravné prostriedky - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- nákup alebo modernizácia osobných automobilov bezprostredne súvisiacich s cieľmi projektu.

⁷⁸ PL (vyjadrené v % z COV na stavebné práce) budú uvedené v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné).

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: 64

Odstránené: na stavebný dozor

027 - Pozemky - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- nákup pozemkov, na ktorých má byť projekt realizovaný, vo výške maximálne 10 % COPV na projekt, vrátane výdavkov na nákup pozemkov.

029 - Ostatný dlhodobý hmotný majetok - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- nákup alebo modernizácia komunikačnej infraštruktúry: komunikačných (spojovacích) sietí typu LAN, WAN (rezortné, republikové a medzinárodné spojovacie siete, napr. SANET, GOVNET, VSNET) a nákup počítačových sietí, ktoré spĺňajú kritériá pre kapitálové výdavky; samostatné zariadenia súvisiace s obstaraním týchto komunikačných sietí, vrátane IP telefónie.

11 - Zásoby

Vecné vymedzenie

V rámci tejto triedy výdavkov sa zaraďujú hnuťelné veci s dobou použiteľnosti najviac jeden rok bez ohľadu na obstarávaciu cenu. V danej triede sa vykazujú aj hmotný majetok⁷⁹, ktorý nie je definovaný ako dlhodobý hmotný majetok (trieda výdavkov 02), pričom účtovná jednotka (t. j. žiadateľ/prijímateľ) postupuje v súlade so svojou internou smernicou k postupom účtovania. Všetky oprávnené výdavky, zaradené do predmetnej triedy výdavkov, musia spĺňať kritériá nákupu krátkodobého hmotného majetku z bežných výdavkov.

Trieda oprávnených výdavkov 11 obsahuje nasledujúcu skupinu oprávnených výdavkov:

✓ 112 - Zásoby

112 - Zásoby - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- nákup interiérového vybavenia objektov (napr. nábytok, podlahoviny);
- nákup výpočtovej techniky (napr. PC, notebook), vrátane príslušenstva (myš, klávesnica, monitor, tlačiareň a pod.), bezprostredne súvisiaceho s cieľmi projektu;
- nákup telekomunikačnej techniky (zvukové a obrazové prístroje, vrátane spojovej techniky, spojovacieho a zabezpečovacieho materiálu a materiálu pre zabezpečenie zvukového a obrazového spojenia);
- nákup prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, vrátane prvého zaškolenia obsluhy (ak relevantné);
- nákup všeobecného materiálu: sadenice, stromčeky, kríky, trvanlivé kvety, zemina, osivo, biologická rekultivácia;
- nákup hygienického materiálu (napr. vrecia na odpad);
- nákup kancelárskeho/spotrebného tovaru a prevádzkového materiálu (režijné výdavky) bezprostredne súvisiaceho s cieľmi projektu;
- nákup kníh, časopisov, novín, učebníc, technických noriem, máp, učebných a kompenzačných pomôcok bezprostredne súvisiacich s cieľmi projektu;
- nákup pracovných odevov, obuvi, pracovných pomôcok a osobných ochranných pracovných prostriedkov bezprostredne súvisiacich s cieľmi projektu;
- nákup materiálu na zabezpečenie komunikačných (spojovacích) sietí typu LAN, WAN (rezortné, republikové a medzinárodné spojovacie siete, napr. SANET, GOVNET, VSNET), počítačových sietí, elektronického prenosu dát, prístupu k internetu.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: laptop

Odstránené: i

Odstránené: e

Odstránené: y

Odstránené: n

Odstránené: , ktoré spĺňajú kritériá nákupu hmotného majetku z bežných výdavkov

Odstránené: implementáciou

⁷⁹ Vráťane nákladov súvisiacich s obstaraním uvedeného hmotného majetku do užívania.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

35 - Dotácie, príspevky a transfery**Vecné vymedzenie**

Do tejto triedy výdavkov sa zaraďuje poskytnutie dotácií a príspevkov (vrátane transferov) voči tretím osobám (poskytovateľom je štátna rozpočtová alebo príspevková organizácia, obec, VÚC a ich rozpočtové alebo príspevkové organizácie).

Trieda oprávnených výdavkov 35 obsahuje nasledujúcu skupinu oprávnených výdavkov:

- ✓ 352 - Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám

352 - Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- príspevok na dodávku a inštaláciu malého zariadenia na výrobu elektriny alebo tepla z obnoviteľných zdrojov energie pre rodinné a bytové domy;
- príspevok na budovanie a údržbu prvkov zelenej infraštruktúry.

50 - Spotreba

Trieda oprávnených výdavkov 50 sa člení na nasledujúce skupiny oprávnených výdavkov:

- ✓ 502 - Spotreba energie
- ✓ 503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok

502 - Spotreba energie - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- elektrická energia, plyn, vodné a stočné bezprostredne súvisiace s cieľmi projektu;
- palivo ako zdroj energie na iné ako dopravné účely (napr. do generátorov elektrického prúdu/elektrocentrál, čerpadiel, motorových píl a iné; aj propán butánová fľaša) bezprostredne súvisiace s cieľmi projektu.

503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- pohonné hmoty, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny a LPG plyny použité výhradne na dopravné účely (pri pracovných cestách) bezprostredne súvisiace s cieľmi projektu.

51 - Služby

Trieda oprávnených výdavkov 51 sa člení na nasledujúce skupiny oprávnených výdavkov:

- ✓ 511 - Opravy a udržiavanie
- ✓ 512 - Cestovné náhrady
- ✓ 518 - Ostatné služby

511 - Opravy a udržiavanie - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- opravy⁸⁰, údržba⁸¹ a servis služobných dopravných prostriedkov (pozn.: pri zabezpečení vlastnými kapacitami je oprávnený napr. nákup materiálu, pracovných nástrojov, náradia, čistiacich potrieb, drobného materiálu pre vodičov /napr. osviežovače vzduchu, jelenice, hubky, atď./, premeranie spotreby paliva, pneumatiky /aj nahodenie pneumatík, vyváženie kolies/, autobatérie, navigačné zariadenia, náhradné diely na opravy,

Odstránené: realizácii vo vlastnej réžii

⁸⁰ Opravami sa odstraňuje čiastočné fyzické opotrebenie alebo poškodenie majetku za účelom jeho uvedenia do pôvodného alebo prevádzkyschopného stavu.

⁸¹ Údržbou sa spomaľuje fyzické opotrebenie, predchádza sa jeho následkom a odstraňujú sa drobnejšie poruchy.

Odstránené: závady

emisné kontroly, poplatky za služby staníc technickej kontroly);

- opravy a údržba interiérového vybavenia (napr. nábytku);
- údržba výpočtovej techniky, softvéru a aplikácií (napr. aktualizácia programového produktu vykonaním malých zásahov do existujúceho produktu) ako aj údržba komunikačnej infraštruktúry (napr. komunikačných (spojovacích) sietí typu LAN, WAN (rezortné, republikové a medzinárodné spojovacie siete, napr. SANET, GOVNET, VSNET), počítačových sietí, elektronického prenosu dát;
- opravy a údržba telekomunikačnej techniky (zvukové a obrazové prístroje vrátane spojovej techniky, spojovacieho a zabezpečovacieho materiálu a materiálu pre zabezpečenie zvukového a obrazového spojenia);
- opravy a údržba prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia (napr. kancelárskych, elektrospotrebičov, hasiacich prístrojov, vnútorného informačného systému, časomerných zariadení, vrátane prístupového a dochádzkového systému, klimatizačných jednotiek a vzduchotechniky, vykurovacích telies, pracovného náradia, vrátane príslušného materiálu k vyššie uvedenému);
- údržba budov, objektov alebo ich častí (napr. kancelárskych, archívnych, laboratórných, školiacich, dielenských a iné);
- údržba zariadení na meranie a vyhodnocovanie spotrieb energie, účinnosti opatrení energetickej efektívnosti, znižovania emisií pri premene energie, energetický manažment budovy alebo zdroja tepla, automatizáciu odpočtu spotrieb energií alebo odpočtu výroby energie obnoviteľným zdrojom;
- údržba pracovných odevov, obuvi a pracovných pomôcok;
- údržba kníh, technických noriem, učebných pomôcok a kompenzačných pomôcok.

512 - Cestovné náhrady - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- tuzemské/zahraničné cestovné náhrady bezprostredne súvisiace s realizáciou projektu (cestovné náhrady na ubytovanie sú oprávnené do výšky stanovených FL);
- cestovné náhrady iným ako vlastným zamestnancom.

518 - Ostatné služby - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- poplatky za poštové a telekomunikačné služby (režijné výdavky) bezprostredne súvisiace s realizáciou projektu;
- poplatky za internetové služby (elektronický prenos dát); poplatky za komunikačné (spojovacie) siete typu LAN, WAN; poplatky za užívanie rezortných, republikových a medzinárodných komunikačných (spojovacích) sietí (napr. SANET, GOVNET, VSNET); poplatky za IP telefóniu;
- poplatky za webhostingové služby, e-mailové služby a registráciu internetových domén - výdavky bezprostredne súvisiace s realizáciou projektu;
- nákup materiálu reprezentačného charakteru a občerstvenia (napr. káva, čaj, minerálka, cukor a pod., nie alkoholické nápoje, vrátane vecných darov a kvetov) zabezpečený dodávateľsky;
- prepravné a transportné výdavky (napr. zabezpečenie prepravy osôb taxislužbou alebo iným dodávateľom prepravnej služby, odvoz surovín do zberu, preprava prístroja do opravy, preprava výstav, atď.);
- nájom budov, objektov (napr. kancelárskych, archívnych, laboratórných, pre zabezpečenie informačných aktivít a iné) a pozemkov alebo ich častí, ak je nevyhnutný pre dosiahnutie cieľov projektu;
- služby nájmu (upratovanie, strážna služba, poistenie budovy a prípadne aj ďalšie podľa zmluvy o nájme priestoru), ak sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov projektu;
- nájom prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení (napr. na odpočet spotreby alebo výroby energie alebo určenie úspor energie), techniky a náradia;
- nájom dopravných prostriedkov (formou operatívneho nájmu);

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: implementáciou

Odstránené: implementáciou

Odstránené: implementáciou

Odstránené: výdavky na

Odstránené: lízingu

Odstránené: 1

nájom zo zmluvy o nájme veci s právom kúpy prenajatej veci (finančný lízing pri financovaní projektov podporených z EŠIF);

- nájom výpočtovej techniky;
- nájom softvéru;
- školenia, kurzy, semináre, konferencie, sympóziá a iné informačné podujatia bezprostredne súvisiace s projektom, zabezpečené dodávateľsky;
- vypracovanie odborných publikácií a príručiek, resp. iných odborných materiálov, vrátane grafického spracovania a tlače;
- riadenie projektu - externé do výšky stanoveného FL uvedeného v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné);
- výroba a osadenie dočasného (veľkoplošného) pútača a stálej tabule alebo plagátu⁸² (nepriame výdavky) do výšky stanovených FL;
- publikovanie článkov o projekte⁸² (nepriame výdavky) do výšky stanovených FL;
- propagácia, reklama a inzercia: v tlači, médiách, informačné letáky, brožúry, návody;
- vypracovanie vizuálu, loga, dizajn manuálu, zabezpečenie sloganu, informačnej kampane, prieskumu, filmového/propagačného šotu;
- zabezpečenie VO/obstarávania a prieskumov trhu;
- vypracovanie koncepčných, strategických a realizačných dokumentov;
- geodetické a kartografické práce pre tvorbu databáz;
- vypracovanie štúdií, analýz, výpočtov, všetkých druhov posudkov, odborných vyjadrení (napr. znalecké, expertízne, rozbor, softvérové a databázové analýzy);
- nákup dát, potrebných pre prevádzku informačných systémov (napr. mapové vrstvy, ak sú spoplatnené);
- poradenské služby, právne služby, tlmočnické a prekladateľské služby, audit (napr. energetický), expertízy, marketingové a podobné štúdie;
- odborné vzdelávanie zamestnancov Prijímateľa súvisiace s témou NP;
- nákup nehmotného majetku (napr. softvér, licencie, autorské práva a patenty), ktorého ocenenie sa rovná sume 2 400 EUR⁸⁶ alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý (podľa rozhodnutia účtovnej jednotky, t. j. žiadateľa/Prijímateľa) nebol zaradený do triedy výdavkov 01 - Dlhodobý nehmotný majetok;
- distribúcia informačných materiálov cieľovým skupinám v rámci HAP, vrátane balného a poštovného;
- tvorba a realizácia informačných programov a putovných aktivít k cieľovým skupinám v projekte.

52 - Osobné výdavky⁸³

Trieda oprávnených výdavkov 52 obsahuje nasledujúcu skupinu oprávnených výdavkov:

- ✓ 521 - Mzdové výdavky

521 - Mzdové výdavky - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov⁸⁴:

- mzda, resp. odmena⁸⁵ za vykonanú prácu bezprostredne súvisiacu s realizáciou HAP (priame výdavky) do výšky stanovených FL uvedených v príslušnom Vyzvaní;
- mzda, resp. odmena⁸⁵ za vykonanú prácu bezprostredne súvisiacu s riadením projektu - interné do výšky stanovených FL uvedených v príslušnom Vyzvaní.

⁸² Výdavky, ktoré súvisia s informovaním verejnosti o podpore, ktorú projekt získal z EŠIF a ŠR SR na jeho spolufinancovanie. Jednotlivé nástroje pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (vrátane technických parametrov a minimálnych požiadaviek) sú bližšie špecifikované v platnej verzii [Manuálu pre IKV](#).

⁸³ Základným oprávneným výdavkom v oblasti osobných výdavkov je celková cena práce (v zmysle § 130 ods. 5 Zákonníka práce).

⁸⁴ Zaraďujú sa sem aj výdavky na doplnkové dôchodkové sporenie.

⁸⁵ Na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru (§§ 223 až 228a Zákonníka práce).

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: výdavky na

Odstránené: porady,

Odstránené:

Odstránené: výdavky na tvorbu

Odstránené: výdavky na

Odstránené: 70

Odstránené: výdavky na

Odstránené: u

Odstránené: u

Odstránené: u

Odstránené: propagácia

Odstránené: výdavky na

Odstránené: o

Odstránené: y

Odstránené: ú

Odstránené: ě

Odstránené: y

Odstránené: y

Odstránené: výdavky na

Odstránené: výdavky na

Odstránené: výdavky na

Odstránené: e

Odstránené: y

Odstránené: y

Odstránené: y

Odstránené: y

Odstránené: a

Odstránené: é

Odstránené: výdavky na

Odstránené: 64

Odstránené: výdavky na

Odstránené: u

Odstránené: u

Odstránené: 73

Odstránené: (ak relevantné)

Odstránené: a

54 - Ostatné výdavky

Trieda oprávnených výdavkov 54 obsahuje nasledujúcu skupinu oprávnených výdavkov:

- ✓ 548 - Výdavky na prevádzkovú činnosť

548 - Výdavky na prevádzkovú činnosť - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- povinné zmluvné poistenie (poistenie zodpovednosti) a havarijné poistenie vozidiel.

56 - Finančné výdavky a poplatky

Trieda oprávnených výdavkov 56 obsahuje nasledujúcu skupinu oprávnených výdavkov:

- ✓ 568 - Ostatné finančné výdavky

568 - Ostatné finančné výdavky - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- bankové poplatky za medzinárodné finančné transakcie;
- bankové poplatky za zriadenie a vedenie bankového účtu v súvislosti s realizáciou projektu a za finančné transakcie na tomto účte;
- správne poplatky⁸⁶ (uhradené v akejkoľvek forme: v hotovosti, prevodom z bankového účtu, poštovým poukazom alebo prostredníctvom elektronických kolkov);
- notárske poplatky;
- miestne poplatky;
- poistné za poistenie majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu;
- príspevok zamestnávateľa na stravovanie zamestnancov, resp. stravovacie poukážky pre zamestnancov vykonávajúcich činnosti pre projekt.

90 - Zjednodušené vykazovanie výdavkov a rezerva

Trieda oprávnených výdavkov 90 sa člení na nasledujúce skupiny oprávnených výdavkov:

- ✓ 902 - Paušálna sadzba na nepriame výdavky určené na základe výdavkov na zamestnancov (nariadenie 1303/2013, čl. 68 písm. b)
- ✓ 903 - Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu (nariadenie 1303/2013, čl. 68b ods. 1)
- ✓ 904 - Paušálna sadzba na výdavky na zamestnancov (nariadenie 1303/2013 čl. 68a ods. 1)

Typy oprávnených výdavkov, ktoré sa zaraďujú do vyššie uvedených skupín oprávnených výdavkov, sú vymedzené v kapitole 5.1 až 5.4 Príručky.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: výdavky

Odstránené: zaplatením formou poštového poukazu

Odstránené: výdavky

⁸⁶ V zmysle zákona o správnych poplatkoch.

8. Neoprávnené výdavky pre národné projekty

Nižšie uvedené výdavky bude Poskytovateľ považovať za **neoprávnené** bez ohľadu na ich vzťah k cieľom a charakteru projektu⁸⁷:

- akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročila schválená výška NFP alebo stanovené FL a benchmarky⁸⁸;
- výdavky spojené s prípravou ŽoNFP dodávateľským spôsobom (externé služby);
- výdavky, ktoré nie sú nevyhnutné pre realizáciu a dosiahnutie cieľov projektu;
- výdavky, ktoré sú zo strany žiadateľa/Prijímateľa nedostatočne odôvodnené/preukázané;
- výdavky, ktoré nie sú v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP a schváleným rozpočtom projektu;
- výdavky, ktoré vznikli pred schválením zámeru NP Monitorovacím výborom pre OP KŽP a po 31. 12. 2023;
- výdavky, ktoré neboli obstarané v súlade so zákonom o VO a riadiacou dokumentáciou CKO a Poskytovateľa (napr. Príručkou k procesu VO, Vyzvaním a pod.);
- výdavky, ktoré nie sú riadne evidované v účtovníctve žiadateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a v účtovníctve Prijímateľa v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP a všeobecne záväznými právnymi predpismi;
- duplicitne vykázané výdavky (časové a/alebo vecné prekrývanie výdavkov);
- výdavky, ktoré sú v rozpore s uplatniteľnými pravidlami štátnej pomoci/pomoci de minimis;
- nákup stavieb (napr. budov, objektov alebo ich častí);
- časť výdavkov na nákup pozemkov, ktorá presiahne sumu 10 % COPV na projekt, vrátane výdavkov na nákup pozemkov;
- nákup pozemku, ktorý nebol ohodnotený znaleckým posudkom vyhotoveným znalcom podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch alebo odborným posudkom vypracovaným odborníkom v príslušnej oblasti alebo na to určeným oprávneným orgánom (vymedzeným v príslušnom Vyzvaní, ak relevantné) a/alebo bol ohodnotený znaleckým alebo odborným posudkom starším ako 3 mesiace ku dňu predloženia ŽoNFP, a/alebo ktorý už bol financovaný z prostriedkov EŠIF v minulosti a/alebo pri kúpe ktorého Poskytovateľ identifikoval konflikt záujmov;
- stratné, t. j. výdavky súvisiace s materiálom, ktorý nebol zabudovaný do stavby (napr. odpad/odrezky, ktoré vznikajú pri kladení obrubníkov, podláh, obkladov, podhľadov a pod.);
- revízie a kontroly zariadení, technické prehliadky, funkčné skúšky, garančné a emisné merania, ak nie sú súčasťou zmluvy o diele, ale sú obstarávané samostatne;
- vedľajšie rozpočtové náklady (VRN), okrem výdavkov na nevyhnutné zariadenie staveniska (v zmysle § 43i ods. 2 stavebného zákona);
- geologické práce a odborný geologický dohľad (okrem inžinierskogeologického prieskumu nevyhnutného pre vypracovanie projektovej dokumentácie);
- rezerva na nepredvídané výdavky (napr. rezerva na nepredvídané výdavky súvisiace so stavebnými, či geologickými prácami, alebo nadobudnutím technologických a technických zariadení);
- akreditácie, reakreditácie;
- neoprávnené osobné výdavky uvedené v kapitole 6.8 Príručky;
- služby súvisiace s riadením projektu - externé, ktorých výška odplaty bola dohodnutá percentuálne (napr. z hodnoty NFP);
- vreckové poskytnuté zamestnancovi pri ZPC v zmysle § 14 zákona o cestovných náhradách;
- splátky istiny finančného prenájmu, keď predmet finančného prenájmu sám nie je oprávneným výdavkom;
- splátky istiny finančného prenájmu a splátky operatívneho nájmu, ktoré sa nevzťahujú na obdobie realizácie

⁸⁷ Uvedené neoprávnené výdavky nepredstavujú kompletný (konečný) zoznam. RO nemôže, vzhľadom na rozmanitosť aktivít realizovaných v rámci NP, identifikovať všetky neoprávnené výdavky, ktoré môžu v súvislosti s realizáciou NP vzniknúť. Neoprávnené výdavky výraznené kurzívou sú irelevantné v prípade aplikácie ZVV formou PS.

⁸⁸ Prekročenie stanoveného benchmarku je povolené vo výnimočných a dobre zdôvodnených prípadoch.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: maximálna intenzita pomoci,

Odstránené:

Odstránené: výdavky na

Odstránené: (nie

Odstránené:) vyhotoveným znalcom podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch; ktorý

Odstránené: ; resp.

Odstránené: o

Kód poľa sa zmenil

Odstránené: Z

Odstránené: výdavky za

projektu;

- časť splátky istiny finančného prenájmu, ktorá presiahne hodnotu uplatniteľných daňových odpisov za príslušné obdobie;
- splátky úroku a poistného podľa splátkového kalendára v prípade finančného prenájmu a operatívneho nájmu;
- poplatky (napr. notárske, správne, bankové), ktoré nemajú priamu väzbu na projekt;
- právne služby Prijímateľa voči Poskytovateľovi (napr. žaloba, vypracovanie stanoviska);
- sankčné poplatky, pokuty⁸⁹ a penále, prípadne ďalšie sankčné výdavky, či už dohodnuté v zmluvách alebo vzniknuté z iných príčin;
- manká, škody (napr. škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku) a dlhy;
- nesplatené dlžné úroky z úverov a pôžičiek⁹⁰;
- dary;
- poplatky, resp. iné náklady Prijímateľa (vrátane prípadných kurzových strát), ktoré vznikajú z dôvodu vedenia bankového účtu na príjem NFP v zahraničí;
- DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
- priame dane (napr. daň z nehnuteľností, daň z motorových vozidiel a pod.);
- daňové poplatky a dovozné prirážky;
- nákup použitého zariadenia, tovaru či majetku;
- odpisy;
- vecné príspevky;
- výdavky financované z iných finančných zdrojov (napr. Envirofond, Recyklačný fond);
- investície, ktorých cieľom je zníženie emisií skleníkových plynov z činností uvedených v prílohe 1 k smernici 2003/87/ES;
- investície do bývania s výnimkou tých, ktoré súvisia s podporou energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov;
- výdavky zodpovedajúce svojim vymedzením účtovnej skupine mimoriadne náklady.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: (

Odstránené:), ak relevantné

Odstránené: § spracovateľský poplatok (v prípade finančného prenájmu a operatívneho nájmu), ak relevantné;

Odstránené: výdavky na

Odstránené:

Odstránené: výdavky na

Odstránené: výdavky na

Odstránené: výdavky na

Odstránené: ;

Odstránené: § iné výdavky bez priameho vzťahu k projektu, resp. nespĺňajúce podmienky oprávnenosti v zmysle tejto Príručky alebo príslušného Vyzvania.

⁸⁹ Napr. pokuty uložené v súlade s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov za porušenie princípu „znečisťovateľ platí“ a iné druhy uložených peňažných alebo nepeňažných sankcií.

⁹⁰ Týmto nie je dotknuté ustanovenie čl. 69 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia.

9. Podmienky hospodárnosti výdavkov

Žiadateľ/Prijímateľ je povinný v zmysle osobitných predpisov pri používaní verejných prostriedkov, ktorým je aj NFP, zachovávať zásadu hospodárnosti, a preto bude Poskytovateľ v jednotlivých etapách implementácie projektu posudzovať, či žiadané/schválené výdavky projektu spĺňajú podmienku hospodárnosti⁹¹ a či zodpovedajú obvyklým cenám v danom mieste a čase.

Východiskom pre posudzovanie oprávnenosti výdavkov NP z pohľadu ich hospodárnosti je MP CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov v znení platných verzií a aktualizácií, ktorý formuluje základné pravidlá a postupy pre proces posudzovania zásady hospodárnosti výdavkov ŽoNFP, resp. projektu.

Nastavenie podmienok v oblasti hospodárnosti výdavkov NP vychádza zo snahy Poskytovateľa zabezpečiť efektívny spôsob preukazovania hospodárnosti zo strany žiadateľa/Prijímateľa a OHV projektu zo strany Poskytovateľa, za účelom dodržiavania zásady „hodnota za peniaze/value for money“.

Každý výdavok musí byť predmetom posúdenia hospodárnosti aspoň raz, pričom prvé posúdenie hospodárnosti výdavku Poskytovateľ vykoná najneskôr pred jeho prvým preplatením. Poskytovateľ posudzuje oprávnenosť výdavkov ŽoNFP/projektu z hľadiska hospodárnosti aspoň v jednej z nasledujúcich etáp implementácie:

- konanie o ŽoNFP,
- VO/obstarávanie,
- realizácia projektu - AFK ŽoP (príp. zmenové konanie) alebo FKnM.

Ak sa OHV uskutočňuje v etape konania o ŽoNFP, žiadateľ je povinný v ŽoNFP preukázať, že nárokové výdavky sú hospodárne a zodpovedajú obvyklým cenám v danom čase a mieste. Žiadateľ môže uvedené preukázať napr. prostredníctvom prieskumu trhu alebo inými postupmi na OHV vymedzenými v príslušnom Vyzvaní. Pre výdavky spadajúce pod ZVV platí, že OHV sa vykonáva v konaní o ŽoNFP.

Ak je podmienkou oprávnenosti výdavkov dodržanie RO stanoveného FL, PL alebo benchmarku, ich splnenie Poskytovateľ overí v etape konania o ŽoNFP, počas kontroly/FK VO/obstarávania, resp. počas AFK ŽoP.

Ak Vyzvanie obsahuje PPP, v zmysle ktorej je žiadateľ povinný (okrem výnimiek) mať v čase predloženia ŽoNFP ukončené VO/obstarávanie na všetky zákazky HAP, resp. mať VO/obstarávanie na všetky zákazky HAP v stave minimálne pred podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom (po vyhodnotení ponúk a ukončení revízných postupov), potom je možné ukončené VO/obstarávanie overiť buď v konaní o ŽoNFP (ak relevantné) alebo pred uzavretím Zmluvy o poskytnutí NFP, resp. po uzavretí Zmluvy o poskytnutí NFP (pred prvým predložením výdavkov z VO/obstarávania v rámci ŽoP alebo súčasne s predložením prvých výdavkov v rámci ŽoP v prípade zákaziek s nízkou hodnotou).

Overovanie hospodárnosti výdavkov, ktoré nepodliehajú VO/obstarávaniu

Hospodárnosť výdavkov, ktoré nepodliehajú VO/obstarávaniu, v zmysle MP CKO č. 18, Poskytovateľ overuje v etape konania o ŽoNFP a v prípade relevantnosti aj v etape realizácie projektu (AFK ŽoP/FKnM).

Skupina výdavkov	Hospodárnosť výdavku Poskytovateľ overí v etape		
	konania o ŽoNFP (odborné hodnotenie)	VO/obstarávania (kontrola/FK)	realizácie projektu ⁹² (AFK ŽoP/FKnM)
027 - Pozemky (nákup alebo nájom pozemkov)	áno	nie	ak relevantné
352 - Poskytnutie dotácií, príspevkov voči	áno	nie ⁹³	ak relevantné

⁹¹ Hospodárnosťou sa rozumie vynaloženie verejných financií na vykonanie činnosti alebo obstaranie tovarov, stavebných prác a služieb v správnom čase, vo vhodnom množstve a kvalite za najlepšiu cenu. Na úrovni projektu sa hospodárnosťou rozumie minimalizácia výdavkov nevyhnutných na realizáciu projektu pri rešpektovaní cieľov projektu pri zachovaní vyššie uvedených podmienok.

⁹² V prípade, ak sa objavili nové skutočnosti (napr. zmena projektu, zmeny v sadzobníkoch a cenníkoch, zmena právneho rámca a pod.), ktoré by mohli mať vplyv na výsledky predchádzajúceho OHV.

⁹³ Ak výšku výdavku na poskytnutie dotácií, či príspevkov voči tretím osobám ovplyvňuje aj vykonané VO/obstarávanie zo strany Prijímateľa alebo užívateľa, v takom prípade sa OHV vykonáva aj počas kontroly/FK VO/obstarávania.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: procesoch

Odstránené: platnom

Odstránené: vzťahujúcich sa na hospodárnosť

Odstránené: (

Odstránené:)

Odstránené: (

Odstránené:)

Odstránené: prostredníctvom využitia smerných ukazovateľov (benchmarkov) a FL s dôrazom na dodržiavanie

Odstránené: primárne

Odstránené: procesných fázach

Odstránené: realizácia projektu

Odstránené: VO a obstarávanie nespádajúce pod pravidlá VO

Odstránené: ¶
Každá z vyššie uvedených procesných fáz má špecifické zameranie, rozsah, účel a časové začlenenie do implementačného procesu. Z uvedeného vyplýva, že aj rozsah a zameranie posúdenia zásady hospodárnosti je pre jednotlivé fázy diferencované.¶

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

tretím osobám			
502 - Spotreba energie (mimo VO/obstarávania)	áno	nie	ak relevantné
503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok (mimo VO/obstarávania)	áno	nie	ak relevantné
512 - Cestovné náhrady	áno	nie	ak relevantné
521 - Mzdové výdavky	áno	nie	ak relevantné
568 - Ostatné finančné výdavky ⁹⁴	áno	nie	ak relevantné
902 - Paušálna sadzba na nepriame výdavky určené na základe výdavkov na zamestnancov (nariadenie 1303/2013, čl. 68 písm. b)	áno	nie	nie
903 - Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu (nariadenie 1303/2013, čl. 68b ods. 1)	áno	nie	nie
904 - Paušálna sadzba na výdavky na zamestnancov (nariadenie 1303/2013 čl. 68a ods. 1)	áno	nie	nie

Overovanie hospodárnosti výdavkov, ktoré podliehajú VO/obstarávaniu

Hospodárnosť výdavkov, ktoré **podliehajú VO/obstarávaniu**, Poskytovateľ overuje v **dvoch fázach**.

Prvá fáza OHV sa uskutočňuje v etape konania o ŽoNFP. Toto overenie Poskytovateľ vykonáva nad rámec minimálnych štandardov stanovených v MP CKO č. 18 a rozsah tohto OHV Poskytovateľ vymedzuje vo svojej internej riadiacej dokumentácii.

Druhá fáza OHV sa v zmysle MP CKO č. 18 uskutočňuje počas kontroly/FK VO/obstarávania a v prípade relevantnosti aj v etape realizácie projektu (AFK ŽoP/FKnM)⁹⁵.

Skupina výdavkov	Hospodárnosť výdavku Poskytovateľ overí v etape		
	konania o ŽoNFP (odborné hodnotenie)	VO/obstarávania (kontrola/FK)	realizácie projektu ⁹² (AFK ŽoP/FKnM)
013 - Softvér	áno	áno	ak relevantné
014 - Oceniteľné práva	áno	áno	ak relevantné
019 - Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	áno	áno	ak relevantné
021 - Stavby (stavebné práce, prípravná a projektová dokumentácia, stavebný dozor a pod.)	áno	áno	ak relevantné
022 - Samostatné huteľné veci a súbory huteľných vecí	áno	áno	ak relevantné
023 - Dopravné prostriedky	áno	áno	ak relevantné
029 - Ostatný dlhodobý hmotný majetok	áno	áno	ak relevantné
112 - Zásoby	áno	áno	ak relevantné
502 - Spotreba energie (VO/obstarávanie)	áno	áno	ak relevantné
503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok (VO/obstarávanie)	áno	áno	ak relevantné
511 - Opravy a udržiavanie	áno	áno	ak relevantné
518 - Ostatné služby	áno	áno	ak relevantné
548 - Výdavky na prevádzkovú činnosť	áno	áno	ak relevantné
568 - Ostatné finančné výdavky ⁹⁶	áno	áno	ak relevantné

⁹⁴ Patria sem: bankové poplatky, správne poplatky, notárske poplatky, miestne poplatky a príspevok zamestnávateľa na stravovanie zamestnancov.

⁹⁵ Poskytovateľ použije relevantný postup na OHV stanovený pre etapu konanie o ŽoNFP.

⁹⁶ Patria sem: poisťné za poistenie majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu a stravovacie poukážky pre zamestnancov vykonávajúcich činnosti pre projekt.

Výnimku z vyššie uvedeného tvoria výdavky vzťahujúce sa k tzv. zákazkám malého rozsahu⁹⁷. Druhú fázu OHV Poskytovateľ vykonáva až počas AFK ŽoP, nakoľko v prípade týchto zákaziek Poskytovateľ nevykonáva kontrolu/FK VO/obstarávanie, pričom Poskytovateľ použije relevantný postup na OHV (napr. prieskum trhu).

Žiadateľ/Prijímateľ sa nezaväzuje výlučne a konečne zodpovednosti za dodržanie zásady hospodárnosti výdavkov úkonom Poskytovateľa uskutočneným v rámci jednej z vyššie uvedených etáp implementácie, ktorým neidentifikoval porušenie zásady hospodárnosti výdavkov. Poskytovateľ je oprávnený aj na základe nových, resp. opakovaných úkonov (najmä v prípadoch, ak Poskytovateľ identifikuje nové skutočnosti, ktoré neboli posúdené v čase prvého OHV alebo v prípadoch dodatočného uistenia sa o správnosti výsledku prvého OHV) uskutočnených v rámci jednej z vyššie uvedených etáp implementácie uplatniť voči Prijímateľovi sankcie za nedodržanie zásady hospodárnosti výdavkov.

9.1. Postupy na posúdenie hospodárnosti výdavkov

Pri posudzovaní hospodárnosti výdavkov NP Poskytovateľ používa nasledujúce postupy na OHV, ktoré pomáhajú získať primerané uistenie o tom, že výdavky ŽoNFP/projektu sú/budú vynaložené hospodárne:

- FL (finančné limity),
- PL (percentuálne limity),
- prieskum trhu,
- znalecký alebo odborný posudok,
- stavebný rozpočet/rozpočet vypracovaný oprávnenou osobou,
- víťazná cenová ponuka alebo návrh zmluvy úspešného uchádzača z procesu VO/obstarávania,
- ukončené VO/obstarávanie (uzavretá zmluva s úspešným uchádzačom),
- individuálne postupy,
- benchmarky.

Relevantné postupy, na základe ktorých bude Poskytovateľ OHV ŽoNFP/projektu, budú vymedzené v príslušnom Vyzvaní.

Finančné a percentuálne limity

V prípade výdavkov/skupín výdavkov, pre ktoré Poskytovateľ stanovil FL/PL, sú výdavky oprávnené iba do výšky stanoveného limitu. Akékoľvek prekročenie stanovených limitov bude považované za neoprávnené.

Limitovanie oprávnenej výšky výdavkov sa používa v nasledujúcich prípadoch:

- a) stanovenie FL pre jednotkové výdavky (napr. FL pre dodanie a inštaláciu dočasného (veľkoplošného) pútača, atď.);
- b) stanovenie PL pre skupiny výdavkov (napr. PL pre výšku nepriamych výdavkov projektu k COPV projektu, atď.).⁹⁸

FL stanovený na úrovni jednotkového výdavku nepredstavuje (oprávnenú) jednotkovú cenu výdavku, ale iba limit (strop) do výšky ktorého Poskytovateľ považuje predmetný výdavok za hospodárny. Dodržaním stanoveného FL pre jednotkový výdavok sa tento považuje za hospodárny.

Uvedené sa nevzťahuje na PL stanovené pre vybrané typy/skupiny výdavkov, ktorých primárnym cieľom je obmedzenie výšky (podielu) vybraných špecifických typov/skupín výdavkov a nie preukázanie hospodárnosti výdavku. Hospodárnosť výdavkov, pre ktoré Poskytovateľ stanovil PL, je žiadateľ/Prijímateľ povinný preukázať aj iným postupom vymedzeným v tejto kapitole Príručky (napr. FL, prieskumom trhu, znaleckým alebo odborným posudkom a pod.).

⁹⁷ Do 30. 03. 2022 ide o zákazky vo výške do 5 000 EUR podľa § 1 ods. 14 zákona o VO. Od 31. 03. 2022 ide o zákazky vo výške do 10 000 EUR podľa § 1 ods. 15 zákona o VO.

⁹⁸ V niektorých prípadoch sú PL stanovené nie len pre skupiny výdavkov, ale aj pre jednotkové výdavky (napr. nákup staveb, stavebný dozor, odborný autorský dohľad, iné).

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: procesných fáz

Odstránené: pôvodnej kontroly hospodárnosti

Odstránené: pôvodnej kontroly hospodárnosti

Odstránené: procesných fáz

Odstránené: <#>Pomocné nástroje

Odstránené: Poskytovateľ pri

Odstránené: využíva tzv. pomocné nástroje. Pomocné nástroje predstavujú prostriedky, resp. opatrenia

Odstránené: na realizované projekty (resp. výdavky uvádzané v ŽoNFP)

Odstránené: Medzi pomocné nástroje, používané v rámci implementácie NP na OHV patria

Odstránené: zrealizované

Odstránené: pomocné nástroje

Odstránené: Pomocné nástroje

Odstránené: sa

Odstránené: posudzovať hospodárnosť výdavkov v rámci príslušného NP

Odstránené: stanovené v príslušnom Vyzvaní

Odstránené: sú stanovené

Odstránené: na úrovni jednotkových výdavkov

Odstránené: u

Odstránené: jednotlivé

Odstránené:

Odstránené: určitých

Odstránené: pozemku

RO stanovené FL a PL pre vybrané typy/skupiny výdavkov sú uvedené na príslušných miestach kap. 4 a 6 Príručky. Stanovené hodnoty FL budú aktualizované v závislosti od vývoja trhových cien (ak relevantné).

Prieskum trhu

Prieskum trhu predstavuje postup na preukázanie alebo OHV najmä v prípade výdavkov, pre ktoré nie sú stanovené FL alebo benchmarky a zároveň žiadateľ nepreukazuje hospodárnosť výdavkov prostredníctvom ukončeného VO/obstarávania, znaleckým alebo odborným posudkom, alebo v prípade výdavkov na stavebné práce - stavebným rozpočtom vypracovaným oprávnenou osobou. Prieskum trhu použije žiadateľ aj v prípade preukazovania hospodárnosti výdavkov, na ktoré sa zákon o VO nevzťahuje, ak je to vzhľadom na charakter a povahu zákazky možné, inak predkladá žiadateľ relevantné zdôvodnenie.

Žiadateľ/Prijímateľ vykoná prieskum trhu získaním/identifikovaním minimálne 3 ponúk od rôznych potenciálnych dodávateľov na predmet zákazky na dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby s cieľom zistenia aktuálnych cenových úrovní. Potenciálni dodávatelia oslovení v rámci prieskumu trhu musia byť spôsobilí dodať tovar, uskutočniť stavebné práce alebo poskytnúť služby, ktoré sú predmetom prieskumu trhu. Ponuky od potenciálnych dodávateľov nesmú byť staršie ako 6 mesiacov ku dňu realizácie prieskumu trhu. Ak ceny tovarov, stavebných prác alebo služieb nezaznamenali na trhu zmenu, je možné pre účely prieskumu trhu použiť aj ponuky staršie ako 6 mesiacov pod podmienkou, že zdôvodnenie tejto skutočnosti bude súčasťou dokumentácie k prieskumu trhu.

Poskytovateľ je oprávnený v rámci Vyzvania stanoviť nižší minimálny počet ponúk získaných/ identifikovaných od rôznych potenciálnych dodávateľov (najmä v prípade objektívnych skutočností vyplývajúcich zo špecifik typov oprávnených aktivít a žiadateľov). Uvedené pravidlo sa vzťahuje aj na prieskum trhu realizovaný na základe zákaziek, ktoré boli výsledkom postupu s využitím elektronického trhu alebo pri identifikácii zmlúv zverejnených v Centrálnom registri zmlúv.

V prípade, že príslušný výdavok spadá pod tovar/službu/stavebnú prácu, ktorá je v zmysle § 2 ods. 5 písm. o) a ods. 6, ods. 7 zákona o VO bežne dostupná na trhu, prieskum trhu môže žiadateľ/Prijímateľ vykonať aj na základe zákaziek, ktoré boli výsledkom postupu s využitím elektronického trhu (www.eks.sk). V tomto prípade žiadateľ/Prijímateľ identifikuje minimálne 3 rovnaké alebo porovnateľné zákazky (s ohľadom na predmet zákazky), ktorých priemerná hodnota bude preukazovať hospodárnosť príslušného výdavku.

Žiadateľ/Prijímateľ je oprávnený vykonať prieskum trhu aj identifikovaním minimálne 3 zmlúv zverejnených v Centrálnom registri zmlúv, na webovom sídle povinnej osoby alebo v Obchodnom vestníku, ktoré majú rovnaký, resp. porovnateľný predmet zmluvy.

V prípadoch podľa vyššie uvedených dvoch odsekov, t. j. ak žiadateľ/Prijímateľ preukazuje hospodárnosť výdavku na základe zákaziek (zmlúv), ktoré boli výsledkom postupu s využitím elektronického trhu alebo na základe zmlúv zverejnených v Centrálnom registri zmlúv, príslušné zmluvy musia byť stále platné ku dňu realizácie prieskumu trhu, resp. nie staršie ako 6 mesiacov ku dňu realizácie prieskumu trhu.

Výstupné informácie o vykonanom prieskume trhu žiadateľ/Prijímateľ zaznamená v zázname z vyhodnotenia prieskumu trhu (tvorí súčasť jednej z príloh ŽoNFP), v ktorom vyhodnotí výsledky prieskumu trhu, t. j. hodnotu získanú aritmetickým priemerom porovnateľných ponúk (ak nie je vo Vyzvaní uvedené inak).

Poskytovateľ je oprávnený OHV nárokováných žiadateľom/Prijímateľom aj na základe Poskytovateľom vykonaného prieskumu trhu. V prípade, ak výška výdavkov nárokováných žiadateľom v rozpočte ŽoNFP prevyšuje ceny identifikované Poskytovateľom na základe ním vykonaného prieskumu trhu, Poskytovateľ bude považovať tieto výdavky za nevhodné a maximálnou výškou oprávnených výdavkov jednotkových cien žiadateľa/ Prijímateľa bude výška oprávnených výdavkov stanovená Poskytovateľom na základe ním vykonaného prieskumu trhu.

Žiadateľ/Prijímateľ je povinný uchovávať všetky podklady z vykonania prieskumu trhu spolu so závermi z vykonaného prieskumu.

Osobitné podmienky pre vykonanie prieskumu trhu môžu byť Poskytovateľom stanovené vo Vyzvaní (ak relevantné).

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: pravidelne

Odstránené: pomocný nástroj

Odstránené: zrealizovaného

Odstránené: pre potreby predkladania ŽoNFP pri aplikácii § 1 ods. 2 až 12 zákona

Odstránené: tovaru, práce alebo služby, s cieľom zistenia aktuálnych cenových úrovní.

Odstránené: Poskytovateľ je oprávnený v prípade, že na úrovni žiadateľa nie je možné získať/identifikovať minimálne 3 ponuky od rôznych potenciálnych dodávateľov, akceptovať aj nižší počet ponúk. V takomto prípade Poskytovateľ overí opodstatnenosť zdôvodnenia nižšieho ako požadovaného počtu získaných/identifikovaných ponúk od rôznych potenciálnych dodávateľov zo strany žiadateľa.¶

Odstránené: daný

Odstránené: údajov zverejnených na elektronickom trhu

Odstránené: požadovaného žiadateľom

Odstránené: z hľadiska najnižšej ceny²⁹ alebo ekonomicky najvýhodnejšej ponuky (ak nie je

Odstránené: overiť výšku výdavkov

Odstránené: v ŽoNFP

Odstránené: žiadateľom

Odstránené: , ako aj prostredníctvom vykonania svojho vlastného prieskumu trhu

Odstránené: Zároveň

Odstránené: Poskytovateľ oprávnený stanoviť ako podmienku poskytnutia príspevku vo Vyzvaní osobitné

Odstránené: proces VO, resp.

Odstránené: .

Znalecký alebo odborný posudok

Žiadateľ/Prijímateľ môže preukázať hospodárnosť výdavkov úkonom znalca podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch alebo odborným posudkom vypracovaným odborníkom¹⁰⁰ v príslušnej oblasti. Podklady potrebné pre výkon OHV predkladá znalci/odborníkovi zadávateľ. Výsledkom práce znalca sú najmä znalecký posudok a jeho doplnenie, odborné stanovisko alebo potvrdenie a odborné vyjadrenie a vysvetlenie (ďalej len „znalecký posudok“). Výsledkom práce odborníka je odborné stanovisko vyhotovené vo forme odborného posudku.

Znalecký alebo odborný posudok (ďalej aj „posudok“) musí byť vypracovaný tak, aby bol preskúmateľný. To znamená, že musí byť vypracovaný v rozsahu, ktorý umožní preskúmať závery z neho vyplývajúce, vrátane preskúmania spôsobu, akým znalec/odborník (ako osoba vykonávajúca OHV) dospel k stanoveniu výslednej ceny. V posudku sa uvedie cena, ktorú možno považovať za primeranú, vyjadrená absolútnym číslom alebo intervalom, ktorého horná hranica predstavuje maximálnu hranicu po zohľadnení všetkých osobitostí a iných špecifík súvisiacich s dodávkou posudzovaného predmetu na úrovni zákazky/logického celku.

Odborný posudok **musí obsahovať**¹⁰¹:

- identifikáciu aktivít alebo predmetu zákazky, ktorý je predmetom overenia hospodárnosti, spolu s identifikáciou kódu (ak relevantné) a názvu projektu¹⁰², ku ktorému sa vzťahuje;
- zoznam podkladov, ktoré boli odborníkovi (ako osobe vykonávajúcej OHV) poskytnuté zo strany zadávateľa;
- identifikáciu zdrojov, ktoré boli použité pre stanovenie ceny, ktorá je primeraná (podstatné zdroje môžu byť k posudku priložené ako príloha, na ktoré bude posudok len odkazovať, pričom v prípade, ak bol odborný posudok vypracovaný znalcom, znaleckým ústavom alebo znaleckou organizáciou s využitím odborného odhadu, sa identifikácia zdrojov podľa tohto bodu osobitne neuvádza);
- stručný popis postupu zisťovania ceny;
- cenu, ktorá je primeraná¹⁰³ v danom mieste a čase, a je vyjadrená absolútnym číslom alebo intervalom;
- odôvodnenie výšky určenej ceny, ktorá je primeraná, s osobitným dôrazom na vplyv osobitostí súvisiacich s posudzovaným tovarom/službou/stavebnou prácou na výšku ceny (aplikuje sa len v prípade, ak existuje výrazný časový rozdiel medzi napr. VO/obstarávaním a obdobím, kedy odborník vypracoval odborný posudok);
- identifikáciu osoby, ktorá vypracovala odborný posudok, vrátane podpisu a dátumu jeho vyhotovenia.

Znaleckým alebo odborným posudkom žiadateľ preukazuje hospodárnosť výdavkov na nákup pozemkov. Znalecký alebo odborný posudok, ktorým sa pri zohľadnení trhových podmienok pozemky oceňujú, nesmie byť starší ako 3 mesiace ku dňu predloženia ŽoNFP. Uvedená lehota neplatí v prípade, ak bol žiadateľ vlastníkom pozemku pred podaním ŽoNFP.

Znaleckým alebo odborným posudkom je možné zo strany žiadateľa preukázať hospodárnosť výdavkov aj na nákup hneuteľného majetku (napr. špeciálne strojné zariadenia, technológie) v prípade, keď nebolo objektívne možné vykonať riadny prieskum trhu. Táto skutočnosť bude uvedená v čestnom vyhlásení žiadateľa.

Stavebný rozpočet/rozpočet vypracovaný oprávnenou osobou

Stavebný rozpočet/rozpočet vypracovaný oprávnenou osobou je možné použiť na preukázanie hospodárnosti výdavkov v prípade, ak na výdavky na stavebné práce/tovary/služby nie sú stanovené FL a zároveň žiadateľ nepreukazuje hospodárnosť výdavkov na stavebné práce/tovary/služby prostredníctvom ukončeného VO/obstarávania, ani víťaznou cenovou ponukou alebo návrhom zmluvy úspešného uchádzača z procesu VO/obstarávania.

Službami sa v uvedenom prípade rozumejú také služby, ktoré tvoria súčasť stavebného rozpočtu podľa výkazu výmer a sú nevyhnutné pre realizáciu stavebných prác, resp. tvoria súčasť stavby (napr. prípravná a projektová dokumentácia, stavebný dozor a pod.).

¹⁰⁰ Osoba, ktorá má odbornú spôsobilosť a skúsenosti v príslušnej oblasti. Požiadavky na odbornú spôsobilosť a skúsenosti odborníka v príslušnej oblasti Poskytovateľ vymedzí v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné).

¹⁰¹ Pre výkon znalca náležitosti upravuje zákon o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a vyhláška č. 228/2018 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch.

¹⁰² Resp. iný údaj, na základe ktorého bude možné jednoznačne preukázať spojitosť odborného posudku s predloženým projektom.

¹⁰³ Neprimeraná cena vyplýva z § 12 ods. 1 až 3 zákona o cenách.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: vyhotoveným podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch

Odstránené: obstaranie

Odstránené: zrealizovaného VO

Víťazná cenová ponuka alebo návrh zmluvy úspešného uchádzača z procesu VO/obstarávania

V prípadoch, kedy ešte nebolo ukončené VO/obstarávanie uzavretím zmluvy s úspešným uchádzačom, avšak došlo k vyhodnoteniu súťažných ponúk zo strany verejného obstarávateľa/obstarávateľa, žiadateľ/Prijímateľ môže hospodárnosť príslušných výdavkov preukázať na základe:

a) víťaznej cenovej ponuky úspešného uchádzača,

b) návrhu zmluvy zaslanej úspešným uchádzačom.

Hospodárnosť dotknutých výdavkov bude následne overená aj počas kontroly/FK VO/obstarávania.

Ukončené verejné obstarávanie/obstarávanie

Ukončené VO/obstarávanie je možné použiť ako postup na preukázanie alebo overenie hospodárnosti tých výdavkov, ktoré podliehajú VO/obstarávaniu a pod podmienkou, že predmetné ukončené VO/obstarávanie spĺňa podmienky vymedzené v aktuálnej verzii Príručky k procesu VO.

Vo všeobecnosti platí, že v prípade výdavkov, ktoré podliehajú VO/obstarávaniu, sú na financovanie oprávnené výdavky do výšky, ktorá bola stanovená ukončeným VO/obstarávaním na základe kontroly/FK VO/obstarávania vykonanej Poskytovateľom.

V prípade, ak žiadateľ ukončil proces VO/obstarávania pred predložením ŽoNFP, je oprávnený preukázať hospodárnosť predmetných výdavkov na základe výsledku ukončeného VO/obstarávania, čiže uzavretou zmluvou s úspešným uchádzačom. V takom prípade žiadateľ stanoví v rozpočte ŽoNFP výšku príslušných oprávnených výdavkov v zmysle ukončeného VO/obstarávania.

Týmto nie je dotknutá povinnosť žiadateľa/Prijímateľa dodržať Poskytovateľom stanovené FL a benchmarky (ak relevantné).

Individuálne postupy

Medzi individuálne postupy na preukázanie alebo OHV patria napr.:

- interné predpisy/smernice organizácie žiadateľa/Prijímateľa (v prípade cestovných náhrad na ubytovanie v SR/zahraničí);
- mzdová politika zamestnávateľa/žiadateľa mimo projektu (v prípade mzdových výdavkov zamestnancov žiadateľa, resp. odmien za práce vykonávané mimo pracovného pomeru).

Vyššie uvedené individuálne postupy sú v podmienkach OP KŽP používané vždy v kombinácii so štandardnými postupmi na OHV (napr. FL alebo PL), ktorých výšku stanovil Poskytovateľ, a je preto pre žiadateľa/Prijímateľa záväzná.

Benchmarky

Benchmark (t. j. smerný ukazovateľ mernej investičnej náročnosti) je jedným z postupov na preukázanie alebo OHV, ktorý spočíva v porovnaní plánovanej hodnoty benchmarku na úrovni projektu s referenčnou hodnotou benchmarku stanovenou na optimálnej, resp. prijateľnej úrovni, ktorá predstavuje optimálnu výšku výdavkov HAP na jednotku výstupu projektu.

Pre účel použitia v rámci OP KŽP je benchmark definovaný ako maximálna prípustná hodnota merateľného ukazovateľa na úrovni projektu za štandardných podmienok.

V prípade prekročenia stanovenej hodnoty benchmarkov sa za účelom zohľadnenia dopadov reálnych podmienok realizácie projektu oproti štandardným podmienkam použijú Poskytovateľom definované faktory ZIN, ktoré vyjadrujú sťažené podmienky realizácie projektu a slúžia na zdôvodnenie ZIN projektu (vyplývajúcej zo stavebno-technických, technologických, prírodných, časových alebo iných dôvodov). Tieto faktory sú Poskytovateľom spravidla taxatívne uvedené pre príslušnú oblasť podpory, pričom žiadateľ/Prijímateľ nie je oprávnený zdôvodniť ZIN projektu inými faktormi ako tými, ktoré sú uvedené v príslušnom Vyzvaní.

Prekročenie hodnoty benchmarku nevyhnutne nezakladá dôvod pre následné zamietnutie ŽoNFP. ŽoNFP môže byť v procese hodnotenia kritéria hospodárnosti a efektívnosti výdavkov projektu vyhodnotená ako vyhovujúca aj v prípade prekročenia hodnoty benchmarku, pokiaľ to vyplýva z odôvodnenia faktormi ZIN.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: Zrealizované

Odstránené: spadajúcich pod pravidlá VO

Odstránené: vykonaného

Odstránené: zrealizovaného VO.

Odstránené: podľa zákona o VO

Odstránené: dodržania stanovených

Odstránené: ov

Odstránené: pomocné nástroje

Odstránené: pomocné nástroje

Odstránené: predchádzajúca

Odstránené: pomocné nástroje

Odstránené: pomocnými nástrojmi

Odstránené: nástrojov

Odstránené: nákladov (

Odstránené:)

Prekročenie referenčnej hodnoty benchmarku bez relevantného a overiteľného odôvodnenia bude vyhodnotené ako nespĺnenie podmienky hospodárnosti výdavkov projektu, pričom platí, že takýto projekt nebude v rámci konania o ŽoNFP schválený.

Konkrétne hodnoty benchmarkov budú vymedzené v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné).

Poskytovateľ sa pri posudzovaní zásady hospodárnosti môže spoliehať aj na odbornosť, skúsenosti a znalosti odborných hodnotiteľov.

Odstránené: 5

Odstránené: 23

Odstránené: 1

Odstránené: 18

Odstránené: procesu

Odstránené: upravené